

lev

LEV BLADET NR. 1. FEBRUAR 2020

Mandag er bare en super god dag

Mød kvinden bag *Fighterne*

FOKUS

12

Få tjekket dit
velbefindende i
sundhedscaféen

LÆS OGSÅ

22

Forskeren
der tør sige
sin mening

Skolen er en nystartet efterskole for elever med særlige behov. Skolen giver de unge mulighed for, at udvikle og opdage eget potentiale og talent både fagligt, socialt og personligt. Livet på efterskole er en forberedelse til at blive selvstændig i eget liv og den videre uddannelse.

Skolen henvender sig til unge i 8.-11. klasse med særlige lærings-forudsætninger, herunder Downs syndrom, Autisme, erhvervet hjerneskade m.m.

Skolen ligger i naturskønne omgivelser kontakt os og få en rundvisning.

Kvie Sø Efterskole
Tiphedevej 17 • 6823 Ansager
Tlf. 73702565

De fire linjer:

Landbrug • Kunst & Design • Madkundskab & Sundhed
Medie & Performance

Valgfag:

Ridning • HDS • Friluftsliv • Boldspil • Rollespil • Billedkunst

Valgfag vil variere fra år til år.

Al undervisning vil blive tilrettelagt ud fra hver enkelt elevs særlige forudsætninger. Formålet er altid, at den enkelte elev opdager og udnytter eget potentiale og talent.

Læs mere på vores hjemmeside www.kviesoefterskole.dk eller følg os på facebook Kvie Sø Efterskole
Kontakt: kontor@kviesoefterskole.dk - Tlf: 73702565

INVITATION !

Besøg forårsmessen
for unge med særlige behov i Vejle

Ud i Fremtiden

MESSEN FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

I DGI Huset Vejle
torsdag den 23. april 2020

Åbningstider:

Kl. 9.30 – 15.00

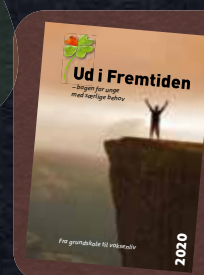
Kl. 16.00 til 18.00 – Elev- og forældreaften

Gratis adgang!

Messen arrangeres i samarbejde med UU Vejle som vil have vejledere til stede på messens Vejledningsstand!

Forhåndstilmeld gruppe-besøg og få tilsendt Messe-magasinet.

**Læs mere, tilmeld og se listen med udstillere på
www.udifremtiden.dk**

*Bogen for unge
med særlige behov*

**Bestil den på
www.ua.dk**

ind- hold

- 4 **Kort nyt**
- 5 **Leder** – Et nyt og stærkere Lev – for det er der brug for
- 6 **Foreningen Glæden** – At være noget for andre mennesker
- 10 **Skær ned på mennesker med handicap** – Og få selv en del af kagen
- 12 **Sundhedstjek** – Få tjekket dit velbefindende i sundhedscaféen
- 16 **Sundhedstjek** – Det virker
- 18 **Boksetræneren** – Mandag er bare en super god dag
- 22 **Emil Falster** – Jeg skal også kunne se mig selv i spejlet
- 27 **KLAPjob** – Jobrekord i 2019
- 30 **Lev i bevægelse** – Massiv opbakning på repræsentantskabsmøde
- 34 **Befrielsen** – Ny bog om frigørelsen fra anstalterne og vejen ud i samfundet
- 40 **Ingen er perfekt** – Journalisten bag DR-programmerne blev indviet i en helt anden verden
- 49 **Lev nyt**
- 50 **Kort nyt**

Jørgen Hein - Foto: Lars Horn/Aalborg Kommune

Aalborg Kommune skal levere ekspertviden om blandt andre voksne med udviklingshandicap

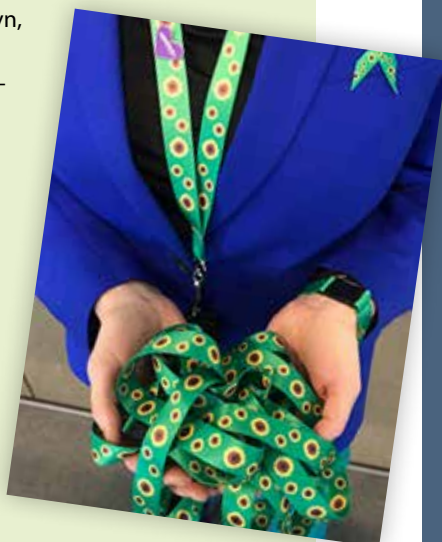
Aalborg Kommune har vundet Socialstyrelsens udbud som leverandør af ekspertviden til borgere og andre kommuner i de mest specialiserede sager med voksne, som har erhvervet hjerneskade, autisme eller udviklingshandicap. Det betyder, at samtlige af landets kommuner fremover kan trække på Aalborg Kommunes ekspertviden i nogle af de mest specialiserede sager.

”Jeg er glad og stolt over, at Socialstyrelsen vil tilbyde vores dygtige faglige eksperter til andre kommuner og borgere med behov for specialiseret rådgivning,” udtaler rådmand, Jørgen Hein fra Ældre- og Handicapforvaltningen til TV2 Nord.

Solsikkesnor i Københavns Lufthavn

Fra 1. januar 2020 har Københavns Lufthavn, som den første virksomhed i Danmark, indført solsikkesnoren, der er et internationalt symbol på et usynligt handicap eller en skjult diagnose. Et usynligt handicap kan gøre turen gennem lufthavnen lidt mere stressende, og derfor har lufthavnens mange ansatte været igennem et træningsprogram, som ruster dem med basisviden om, hvordan de hjælper alle bedst fra A til B i lufthavnen. Solsikkesnoren er gratis og bliver udleveret i Informationen i Terminal 3 før sikkerhedskontrollen og i de fleste check-in skranke.

Læs mere her: www.cph.dk

Specialpædagogik - udviklingshæmning og psykiatri

Ny podcast i SL's serie "Specialpædagogiske Eftertanker" om faglighed og menneskelighed i det pædagogiske arbejde for voksne med udviklingshandicap.

Podcast-serien består af fire afsnit med fokus på den specialiserede indsats, der finder sted på Sødisebakke. Det overordnede spørgsmål for podcastserien lyder: hvad er egentlig det specielle ved specialisering og specialpædagogik?

Denne podcast er den fjerde i serien "Specialpædagogiske eftertanker", der beskriver *specialiseret pædagogik* på Sødisebakke. Sødisebakke er region Nordjyllands bo- og beskæftigelsestilbud til voksne med udviklingshandicap. I podcasten diskuterer omsorgsprofessionelle på Sødisebakke, hvad den specialiserede tilgang betyder i deres dagligdag.

LÆS MERE
viden.sl.dk
- søg efter "udviklingshæmning og psykiatri".

AF ANNI SØRENSEN,
LEVS LANDSFORMAND

Et nyt og stærkere Lev - for det er der brug for

I februars første weekend afholdt vi ekstraordinært repræsentantskabsmøde i Lev. Måske er det ikke alle, som synes, at 17 afstemninger om vedtægtsændringer lyder som den mest sprælske og spændende begivenhed. Men faktisk var det vigtige forandringer, der var på dagsorden for de omkring 80 delegerede og gæster. Forandringer som vil lægge grunden til udviklingen af et nyt og stærkere Lev. Det ekstraordinære repræsentantskabsmøde besluttede nemlig i stor enighed at tage nogle vigtige skridt i den organisationsudviklings- og strategiproces, som vi igangsatte for to et halvt år siden. Den proces har haft som sit ambitiøse mål yderligere at professionalisere og demokratisere foreningen, fællesskabet og interesseorganisationen Lev.

Disse mål har vi arbejdet henimod – og gør det fremover med fornyet styrke – gennem en omfattende involvering af Levs mange aktive, engagerede, kreative og samvittighedsfulde frivillige og tillidsfolk; gennem målrettet arbejde blandt sekretariatets medarbejdere og ledere; og ved at lytte til og undersøge oplevelser, erfaringer og behov blandt vores medlemmer, kommende nye medlemmer og interessenter.

Levs udviklingsproces slutter således på ingen måde med repræsentantskabets beslutninger. Men vi lagde nogle afgørende byggesten til et Lev, der bedre kan matche fremtidens vilkår og udfordringer. Som nævnt var vi gennem en del afstemninger om ændringer af Levs vedtægter.

Blandt de mest centrale var en forenkling af vores navn. Nu hedder vi blot 'Lev', mens 'Landsforeningen' er droppet. Levs 'brand' i omverdenen skal styrkes, og vi ønsker at lægge den historiske reference til Landsforeningen Evnesvages Vel (LEV) bag os. Et andet element i samme forandring er, at vedtæg-

terne nu bekræfter, at Levs officielle betegnelse for vores målgruppe er mennesker med udviklingshandicap frem for udviklingshæmning (se evt. LEV Bladet nr. 8 2019, hvor jeg uddyber begrundelsen for denne ændring).

Men repræsentantskabet foretog også en markant ændring af vores interne foreningsdemokrati. Fremover vil vi arbejde mere systematisk med involvering af flere frivillige, tillidsfolk og øvrige medlemmer i foreningens arbejde. Vi går fra en fireårig repræsentantskabsperiode til en toårig, vi nedlægger forretningsudvalget og slanker Levs bestyrelse, og vi vil arbejde med en både dybere og bredere inddragelse af medlemmer og interessenter i udvalgsarbejde om foreningspolitiske og strategiske spørgsmål.

Jeg er overbevist om, at vedtægtsændringerne er et vigtigt element i et styrket, mere dynamisk og inddragende Lev. Et Lev, hvor også nye kræfter har lyst til at kaste deres energi og kreativitet ind i arbejdet for mennesker med udviklingshandicap.

Det har Lev brug for – og det har mennesker med udviklingshandicap og deres familier brug for. Udviklingen i Danmark har de seneste år været kendetegnet ved gentagne angreb på de helt fundamentale vilkår for vores målgruppe. Det har stillet store krav til os. Så selvom jeg synes, der kan ses spirende tegn på et meget tiltrængt kursskifte på handicapområdet, vil der indiskutabelt fremover være brug for et stærkt og handlekraftigt Lev.

"Vi ønsker at lægge den historiske reference til Landsforeningen Evnesvages Vel (LEV) bag os"

At være noget for andre mennesker

AF MARTIN HUNGBERG,
FREELANCEJOURNALIST ■
FOTO: ANITA GRAVERSEN

I foreningen *Glæden* får sårbare mennesker en mulighed for at bruge deres ressourcer og udføre frivilligt arbejde. Det handler om at kunne være noget for andre mennesker, om fællesskab og om at udfylde en rolle i samfundet

Jens Christensens største drivkraft er at finde de blinde pletter.

- For der er steder og afkroge, hvor stat og kommune aldrig når hen med deres tilbud. Det er i den forbindelse særligt de 40-50-årige og opefter med et udviklingshandicap, som vi oplever bliver ladet i stikken. De mister måske deres forældre i den alder eller kan ikke arbejde mere, og det påvirker ofte i en meget negativ retning, forklarer Jens Christensen, der er leder i den frivillige forening *Glæden* i det centrale Aarhus.

Glædens leder Jens Christensen har arbejdet med mennesker med udviklingshandicap og været frivillig siden 1982. Han har et ønske om at udnytte samspillet mellem det frivillige og stat/kommune, for der er et stort udnyttet potentiale, mener han.

Foregående side:
Finn Sejr med Ane, der bor på plejehjem. Han hjælper hende med blandt andet indkøb.

Foreningen er placeret i Klostergade-centret, der også huser et væld af andre foreninger og en café, som især bliver benyttet af ældre mennesker, men også af mennesker med udviklingshandicap fra Glæden. Netop disse to grupper er centrale for foreningen:

- Vi har 25 frivillige med udviklingshæmning, som udfører frivilligt arbejde og blandt andet fungerer som besøgsvenner for ældre, ofte demente mennesker her i kommunen. Vi har også 25 frivillige, der ikke er udviklingshæmmede, og de hjælper til med alle de aktiviteter, vi har her, men også med at klæde de udviklingshæmmede på til at begå sig og få indhold i hverdagen, lyder det fra Glædens leder Jens Christensen.

En af de frivillige med udviklingshandicap er Finn Sejr, som har været en del af Glæden siden stiftelsen i 2011. Han har ageret besøgsven for flere ældre, som han har knyttet tætte bånd med.

- Min første besøgsven havde fået sin familie til at sørge for, at præsten nævnte mig ved hans begravelse. Det blev jeg meget glad for, og det husker jeg tit tilbage på. Jeg græder meget sjældent, men der blev jeg altså rørt, siger Finn Sejr.

DEN BROGEDE STEN

Udover at forsøge at udfylde et behov for en gruppe mennesker, som det resterende samfund ikke formår, er ét af hovedformålene med Glæden at give mennesker med udviklingshandicap en stemme. Den faste mandagsaktivitet er *fortællerværksted*, hvor der deles livshistorier på kryds og tværs. I februar udkommer der endda en bog på baggrund af 11 fortællinger fra frivillige i Glæden. Bogen har titlen *Den brogede sten* og er en filtreret samling af historier om livet på godt og ondt – med de frivilliges egne ord, vendinger og fortolkninger.

Heino Østergaard Nielsen fortæller hudløst ærligt sin historie i bogen. Her beskriver den 50-årige aarhusianer

blandt andet sin opvækst. At hans biologiske far er fra Østrig, at han havde mange gode legekammerater som barn, og at han slet ikke kunne koncentrere sig, da han begyndte i skole. Han passer godt på sine klassebilleder fra specialskolen, han efterfølgende kom i, for det er en tid, han savner. Hvor barndommen synes lykkelig, har voksenlivet budt på både op- og nedture for Heino.

- Jeg er sårbar, det ved jeg, og jeg har haft en masse gode oplevelser i mit liv, men indimellem er det svært. Meget svært faktisk. Det er vigtigt at fortælle sin historie, så andre kan se, hvordan vi har det. Så bliver vi ikke glemt, forklarer Heino Østergaard Nielsen, der til dagligt bor på et bosted syd for byen.

Ét af de store lyspunkter i hans liv er at komme i Glæden.

- For det meste kan jeg ikke vente med at komme hjemmefra, så stedet betyder meget for mig. Jeg skal til at være frivillig igen på et plejehjem, hvor jeg synger for de ældre. Jeg kan se, de nyder det, og det gør mig glad. Ellers bruger jeg også Glæden til at snakke med de andre. Både i gode og dårlige perioder, fortsætter Heino Østergaard Nielsen.

Netop samtalen om den enkeltes liv og hverdag fylder meget i Glæden. Leder Jens Christensen er uddannet pædagog og har arbejdet med målgruppen og været frivillig siden 1982, så han ved, hvad behovet er.

- Mange af de udviklingshæmmede, som kommer her, har det vanskeligt i

”For det meste kan jeg ikke vente med at komme hjemmefra, så stedet betyder meget for mig. Jeg skal til at være frivillig igen på et plejehjem, hvor jeg synger for de ældre. Jeg kan se, de nyder det, og det gør mig glad.”

Heino Østergaard Nielsen om at være frivillig i Glæden.

Heino Østergaard Nielsen synger for de ældre.

hverdagen. Nogle er meget deprimerede, så det kræver noget af alle at være her. Vi vil gerne skabe et frirum for dem, og vores tid går ofte med samtaler om livet, for det er der brug for, fortæller han.

Det stiller også krav, når han skal finde nye frivillige, der ikke har handicap. - Det er først og fremmest nærhed, som er vigtig i den sammenhæng, og vi har også flere tilknyttet, der enten arbejder med eller har arbejdet med målgruppen før. Vi har heldigvis aldrig problemer med at finde gode mennesker til at være frivillige, tilføjer Jens Christensen.

DØDE PÅ EN GLAD MÅDE

Aktiviteterne i Glæden omfatter læsegrupper, tegning, støtte i hverdagen og musik til motion og udflugter. Foreningen har også et samarbejde med plejecentre, hvor flere i øjeblikket er frivillige. Blandt andre Finn Sejr, som hjælper en ældre dame med at handle ind. - I starten, hvor jeg var frivillig, troede jeg, at jeg skulle gøre en anden person glad, men jeg bliver faktisk også selv glad af det. Det er bedre end noget andet her i livet! Jeg føler, at jeg bliver en del af samfundet som handicappet på den her måde, lyder det entusiastisk fra Finn Sejr.

Den ældre kvinde er den femte, han er besøgsven for, og mange af oplevelserne, han har fået som frivillig gennem årene, har prentet sig fast.

- Jeg besøgte én på et tidspunkt, som tit ringede til mig om aftenen, fordi han ville sige tak for, at jeg kom. Det betød

meget. Og så var der ham, som døde ved juletid. Jeg ved, at han ikke døde ensom, men på en glad måde, for jeg havde jo besøgt ham og snakket med ham. Det var til hans begravelse, at jeg blev rost. Før jeg gik ud af kirken, gik jeg hen til kisten og klappede på den og sagde til ham, at han skulle have held og lykke med der, hvor han nu skulle hen, fortæller Finn Sejr.

Når Glæden etablerer kontakt til ældre mennesker gennem plejecentre, er det typisk en frivillig, der ikke har handicap, med til de første møder. Men i flere tilfælde bliver det med tiden den frivillige med udviklingshandicap, som selv tager af sted og har den primære kontakt.

- Vi vil rigtig gerne, at de udviklingshæmmede bliver mere integrerede i samfundet, for det er der ikke nok fokus på. Der er samtidig for mange ressourcer hos de her sårbare mennesker, som ikke bliver udnyttet. Men det kan vi, hvis vi skaber fællesskaber med omsorg og udfordringer. På baggrund af vores erfaringer tager vi også ud og underviser andre handicappede og pædagoger – både indenfor det frivillige og det professionelle. Vi oplever, at både civilsamfundet og samfundet kan lære noget af hinanden, pointerer Jens Christensen og afslutter:

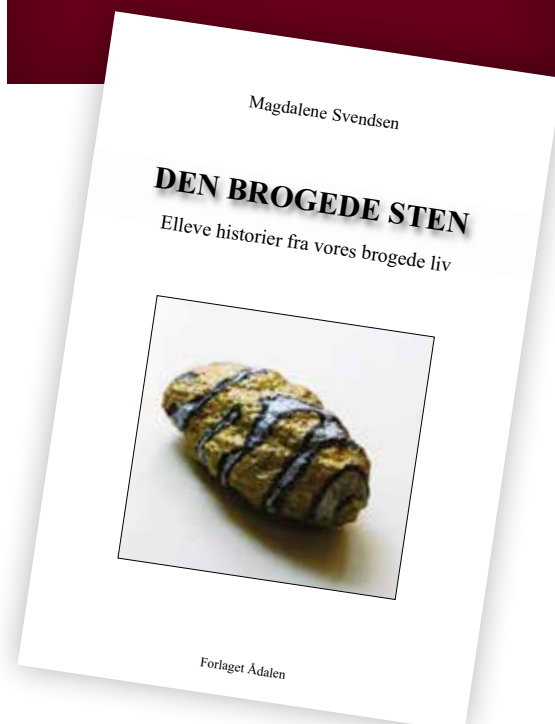
- Dagligt ser vi, hvor stort et behov, der er. Vi vil gerne give de her mennesker et bedre liv, og det kan vi mærke på dem, at de får ved at omgås andre og være noget i andres øjne. De vokser simpelt hen, og det er fantastisk at opleve.

11 brogede historier om livet

Den brogede sten er en helt ny bog, hvor 11 af de frivillige i Glæden fortæller deres livshistorie. Det er brogede, personlige historier

På bogens bagside står der: "Denne bog er en fortælling om mennesker, der hører til i vores fællesskab. Hver enkelt fortælling vil utvivlsomt vække tanker og følelser i dig som læser, hvilket vil være dit afsæt for nysgerrighed og undren overfor de konkrete livshistoriefortællere og andre mennesker i det hele taget. Derfra starter fællesskabet."

Om bogens titel, står der i indledningen: "Den brogede sten, som ses på forsiden af bogen, er det faste omdrejningspunkt for livshistoriefortællingerne. Den gyldne farve symboliserer glæder i livet. Den sølvfarvede del symboliserer de perioder i livet, som har været svære, men lærerige, og de sorte streger på stenen symboliserer det, som vi ikke umiddelbart vil dele med andre."

DEN BROGEDE STEN

Elleve historier fra vores brogede liv
Af Magdalene Svendsen
Forlaget Ådalen

Hjælpen er aldrig langt væk

IBG Videokald er sikret video kommunikation mellem medarbejdere og borgere. Det betyder at borgeren kan få støtte i eget hjem – enten til at klare små opgaver, til hurtige spørgsmål, eller til at få trygheden ved at tale med et andet menneske. Da det er en sikret tjeneste, kan borgeren også få hjælp med personfølsomme emner, og billedet kan slås fra, så samtalen kan gennemføres med lyd alene.

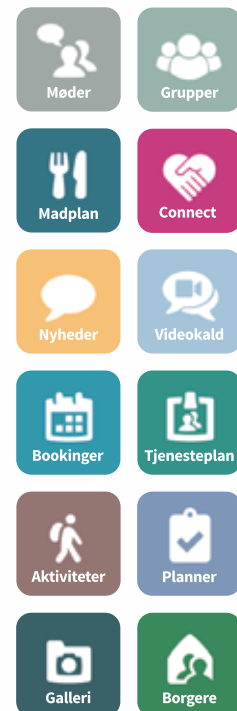
Selv om der ikke er overskud til at lukke nogen ind i hjemmet, eller hvis borgeren er på farten, er støtten ikke længere væk end IBG Appen på borgerens mobile enhed. IBG Videokald virker på både iPhone og Android enheder, og giver en enkel visning af kontaktpersoner – eksempelvis baseret på hvem der er ledig i tjenesteplanen.

For borgerne giver det en tryghed at have en livline til støtten liggende i lommen, og for medarbejderne giver det en meget stor fleksibilitet, at kunne gennemføre besøg uden at være fysisk til stede.

Vil du vide mere om IBG?

Vi tilbyder gerne en gratis demonstration hos jer.
Ring på **3615 0520** eller besøg **borgerguide.dk**

Skær ned på mennesker med handicap

I december afslørede net-mediet Altinget, at en række kommuner har hyret private konsulentfirmaer til at finde besparelser på handicapområdet – baseret på en model, hvor konsulenternes aflønning er afhængig af, hvor store besparelser de kan finde. Levs landsformand mener, at sagen illustrerer behovet for en ny finansieringsmodel og en reform af kommunernes myndighedsfunktion på handicapområdet

- og få selv en del af kagen, når kommunen sparer

”Skær ned på hjælpen til de svageste og mest udsatte med udviklingshandicap – og få selv en del af kagen, når kommunen sparer”. Det er den grundlæggende logik i den samarbejdsmodel mellem private konsulentfirmaer og en del af landets kommuner, som Altinget beskrev i en række artikler fra midten af december måned.

Konsulenternes betaling er typisk aftalt i kontrakter, hvor kommunen lover at betale firmaet mellem ti og 15 procent af den besparelse, som kommunen opnår. Hvis konsulenterne ikke finder besparelser, får de ikke noget honorar, hvorfor forretningsmodellen går under betegnelsen ‘no cure – no pay’.

Konkret foregår samarbejdet på den måde, at det private firma gennemgår et større eller mindre antal af kommunens enkeltsager om hjælp til mennesker med handicap, botilbud mv. På den baggrund anbefaler firmaet, i hvilke sager der skal træffes nye afgørelser om reduceret hjælp for at opnå besparelser. I nogle tilfælde er firmaet desuden di-

rekte eller indirekte involveret i forhandlingen med botilbuddet om at reducere kommunens takst for borgerens ophold.

KONSULENTER MEDVIRKEDE I TVANGSFLYTNING

I visse tilfælde har firmaerne tilmed medvirket til, at mennesker med handicap er blevet flyttet fra deres hidtidige botilbud til et andet (og billigere) tilbud. Beskrivelsen af en sådan flyttesag indledte netop Altingets artikel fra den 12. december, og historien illustrerer på uhyggelig vis, hvor galt det kan gå, når der alene er fokus på kortsigtede besparelser, sådan som konsulentmodellen lægger op til.

Kort fortalt handler sagen om en ung mand i begyndelsen af 20'erne med udviklingshandicap, der boede i et specialiseret botilbud ved Mariager. Vesthimmerlands Kommune, der er den unge mands handlekommune, rådførte sig med et af de omtalte konsulentfirmaer og besluttede herefter med kort varsel at flytte manden til et af kommunens egne bofællesskaber.

Kommunens bofællesskab var imidlertid kun godkendt til beboere over 40 år, og personalet var ikke gearet til at tage hånd om mennesker med den type komplekse handicap, som den unge mand havde. Men det valgte kommunen – og de konsulenter, som bistod – helt at se bort fra. Taksten i kommunens eget bofællesskab var nemlig markant lavere end i det hidtidige specialiserede botilbud – og dermed havde både kommune og firma jo udsigt til en økonomisk gevinst.

Flytningen af den unge mand endte helt galt. Han reagerede voldsomt på det svigt, som han blev udsat for, hvilket fik alvorlige konsekvenser. Både for personale og medbeboere i kommunens bofællesskab – og naturligvis for den unge mand, som ellers havde trivedes i sit hidtidige specialiserede botilbud ved Mariager.

UDBREDT PRAKSIS MED ALVORLIGE KONSEKVENSER

Det er tilsyneladende en udbredt praksis, at kommuner anvender resultatløn-

nede konsulenter. En opgørelse fra Altinget i slutningen af januar i år viste, at en tredjedel af landets 98 kommuner har hyret konsulenter med det formål at gennemgå sager og skære ned på hjælpen. Og konsulenternes hærgen har berørt ganske mange mennesker med handicap. Altinget opgør det til hele 1.300 handicapsager, hvor firmaerne har været involveret.

SKARPE REAKTIONER OG MINISTERMELDING

Altingets afsløring af konsulentmodellen gav anledning til stærke reaktioner fra flere sider. Ordførere fra partier i både blå og rød blok udtrykte stor bekymring over modellen og forlangte handling. Enhedslistens handicapordfører, Jakob Sølvhøj, kaldte eksempelvis modellen for "foragtelig" og "angribelig" – og han forlangte, at social- og indenrigsminister, Astrid Krag, involverede sig i sagen (Altinget, 12. december 2019).

Levs landsformand Anni Sørensen, var ligeledes klar i sin kritik af modellen: "Problemet med konstruktionen er, at man hyrer konsulenterne til udelukkende at finde billigere tilbud. Enten ved at tilbyde dem (borgerne, red.) mindre støtte der, hvor de bor, eller i de helt grelle tilfælde få borgere til at flytte fra et meget specialiseret tilbud til et langt mindre specialiseret tilbud i kommunen," udtalte Anni Sørensen til Altinget den 12. december 2019.

Ministerens reaktion kom hurtigt. Samme dag, som Altingets afsløringer blev bragt, beskrev social- og indenrigsminister Astrid Krag modellen som "aggressiv" og meddelte, at hun ville bede Ankestyrelsen undersøge, om den type samarbejde mellem kommuner og konsulenter overhovedet er lovlig. En undersøgelse som Ankestyrelsen (i form af en tilsynssag) igangsatte kort efter.

SAMRÅD I FOLKETINGET

Torsdag den 23. januar blev der fulgt op på sagen i et åbent samråd med Astrid Krag i Folketingets Socialudvalg. Her havde Karina Adsbøl (DF), Anni Matthiesen (V) og Charlotte Broman Mølbæk (SF) bedt ministeren "redegøre for hendes holdning til, at kommuner hyrer resultatlønnede konsulenter til at gennemgå kommunens sager med henblik på at finde besparelser på hjælpen

til handicappede og psykisk syge, hvor konsulenternes løn afhænger af resultatet, og hvilke initiativer ministeren agter at tage for at sikre, at der ikke hyres konsulenter med det formål at lave besparelser på handicapområdet."

På samrådet gentog Astrid Krag sin bekymring for den "aggressive" fremgangsmåde med involvering af resultatlønnede konsulenter, og hun opfordrede kommunerne til nøje at overveje stop for den praksis. Hun mente imidlertid ikke, at hun på nuværende tidspunkt kunne gribe ind over for kommuner, der anvender resultatlønnede konsulenter. Hun måtte nødvendigvis afvente resultatet af Ankestyrelsens undersøgelse af, om det overhovedet er lovligt.

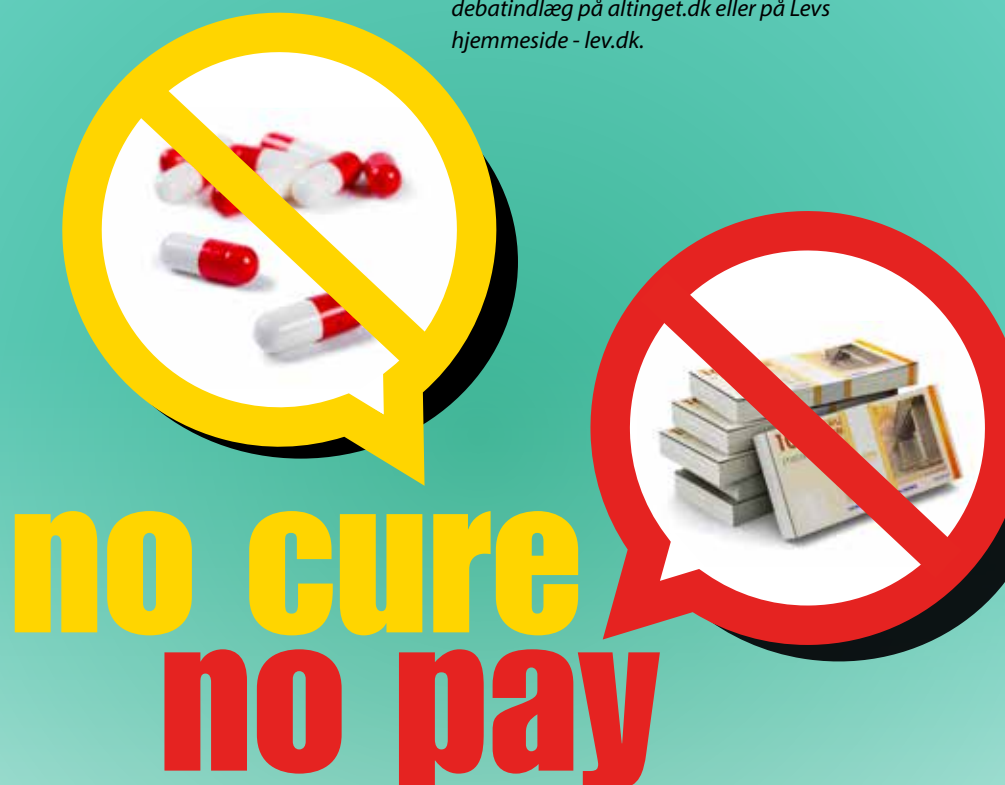
På samrådet koblede Astrid Krag i øvrigt sagen om brug af konsulenter sammen med det, som kaldes 'tillidskrisen' på handicapområdet. Hun mente, at tillidskrisen også måtte ses som en konsekvens af årevis med massive besparelser på handicapområdet. *Du kan se en videoreportage om samrådet på Levs hjemmeside – lev.dk.*

LEV: KONSULENTER ER SENESTE EKSEMPEL PÅ AFSPECIALISERING

At kommunernes anvendelse af resultatlønnede konsulenter skal ses som et symptom på et mere grundlæggende problem på handicapområdet var også en central pointe i et debatindlæg, som Levs landsformand havde i Altinget et par dage før samrådet. I indlægget forklarede Anni Sørensen, at de resultatlønnede konsulenter blot er "det seneste eksempel på den igangværende udhuling af kvalitet og faglighed i indsatsen på handicapområdet", og at "den slags kommunal myndighedsadfærd – hvad enten der er konsulenter involveret eller ej – er motoren i den ødelæggende afspecialisering, som længe har kendetegnet handicapområdet." (Altinget 21. januar 2020).

Derfor skal den evaluering af handicapområdet, som regeringen har lovet at igangsætte, både have fokus på økonomisk genopretning af handicapområdet, på bedre beskyttelse af fagligheden i de specialiserede tilbud og på retssikkerheden for de mennesker, som har behov for disse tilbud, mener Anni Sørensen. I debatindlægget giver hun derfor en række mere konkrete bud på, hvordan en ny organisering og finansiering kunne se ud, hvis udviklingen skal vendes. Og det skal den!

Du kan læse hele landsformandens debatindlæg på altinget.dk eller på Levs hjemmeside - lev.dk.

Café sikrer fokus på sundhed efter tjek

Fra sundhedstjek til sundhedscafé. Sådan har udviklingen været i Roskilde, hvor man har fulgt tjekket til dørs med et helt nyt sundhedstilbud til mennesker med handicap

Ét tilfælde af kræft og afdækning af helbredsproblemer hos 71 andre personer. Det var de alvorlige resultater af det sundhedstjek, som 96 borgere med udviklingshandicap i Roskilde Kommune gennemførte i forbindelse med et satspuljeprojekt under Sundhedsstyrelsen. Hos cirka tre ud af fire undersøgte var der altså sundhedsproblemer, som borgeren ikke tidligere kendte til.

- Det er tankevækkende, for det er oplysninger, der sandsynligvis ikke var nået frem til lægen, hvis vi ikke havde haft projektet, siger Sissen Henningsen, konsulent på handicapområdet, som stod i spidsen for det forebyggende sundhedstjek i Roskilde i samarbejde med en sygeplejerske fra kommunens Sundhedscenter.

BRIAN KVASTE SMØGERNE

En af dem, der har nydt godt af sundhedstjekket, er Brian Christensen. Han følte sig på ingen måde syg, havde det godt, arbejdede på en tankstation, nød livet, spiste måske lidt for usundt. Men hvem gør ikke det?

Derfor var det også lidt af et chok for ham, da han i forbindelse med sundhedstjekket fik konstateret nedsat lungekapacitet. Det hang tydeligvis sammen med hans rygning. En pakke om dagen var ikke ualmindeligt.

- Lægen sagde, at han syntes jeg skulle droppe smøgerne. Det satte nogle tanker i gang, husker Brian.

Brian gik før tjekket meget sjældent til lægen, for han mente jo ikke, at han fejlede noget.

Da han så efterfølgende to gange måtte med ambulance på hospitalet, fordi han fik ondt i brystet, kom der også handling bag tankerne. Stærkt tilskyndet af lægen, der sagde: "Jeg kan se, at du ryger. Det stopper du med!"

Det gjorde Brian så. Da han kom hjem tog han en pakke cigaretter, kvaste dem og smed dem i skraldespanden.

SUNDHEDSCAFÉEN

Selve projektet med sundhedstjek var altså umiddelbart en succes i Roskilde.

AF ARNE DITLEVSEN ■
FOTO: HANS JUHL

Brian Christensen
har fået hjælp på
sundhedscaféen til at
stoppe med at ryge.

For Brian og mange andre viste det, at der var problemer, man på en eller anden måde skulle forholde sig til. Men det var også et øjebliksbillede. Så spørgsmålet var, hvordan sikrer man fremover denne målgruppe lige adgang til sundhed, når man ved, at mange ikke af sig selv opsøger lægehjælp, selv om det måske er påkrævet? For et løbende og vedvarende sundhedstjek er i øjeblikket ikke muligt. Det tjek, der fandt sted i projektperioden, var helt afhængigt af de økonomiske midler, som fulgte med. For det tager ekstra tid for lægerne at gennemføre denne type sundhedstjek, og det afspejler deres nuværende overenskomst ikke.

I Roskilde fandt man en vej, for heldigvis har sundhedstjekket været med til at åbne flere døre i kommunen:
- Her i kommunen har projektet generelt ført til betydeligt større fokus på lighed i sundhed på handicapområdet, og siden 2018 har området fået en årlig merbevill-

ing på en halv million kroner til at forankre sundhedsforebyggelse og tidlig opsporing, siger Sissen Henningsen.

De flere ressourcer er blandt andet blevet anvendt til at etablere en sundhedscafe, som drives af kommunens sundhedscentret og er placeret der, hvor borgerne er, og hvor det derfor er nemt at komme til den. Nemlig på Københavnsvej, hvor der både er beskyttet beskæftigelse, aktivitets- og samværstilbud, STU og andre tilbud til mennesker med handicap.

Tidligere var denne gruppe borgere henvist til at bruge kommunens "almindelige" sundhedscenter. Men det skete ikke, og sundhedscentret havde heller ikke tilbud målrettet denne målgruppe.
- Med sundhedscafeen har vi fået et sundhedstilbud, som er målrettet handicappede, og som har en fast sundhedsfaglig bemanning, der kender målgruppen og har særlige kompeten-

"Jeg kan se, at du ryger. Det stopper du med!"

Læge til Brian Christensen

cer på handicapområdet, siger Sisken Henningsen

FOKUS PÅ SUNDHED OG TRIVSEL

Sundscaféen har åbent to dage om ugen. De dage kan man komme ind på caféen og blive vejledt af sundhedskonsulenter om eksempelvis helbredsproblemer, kost, motion, søvn og generel trivsel.

Sundhedscaféen tilbyder også individuel hjælp til rygestop for borgere, der har svært ved at være med på sundhedscentrets store rygestophold. Dette har flere benyttet sig af med succes.

- Borgerne sætter selv dagsordenen. Nogle kommer her måske i et længere forløb, andre kommer måske bare forbi engang imellem. Vi har hele tiden fokus på, at der skal være tryghed og genkendelighed, forklarer sundhedskonsulent Kirsten Olofson, der er uddannet sygeplejerske og har en Master i Public Health (folkesundhed).

Nærheden til de mange aktiviteter udnytter Kirsten Olofson og hendes to café-kolleger alt, hvad de kan.

- Vi går på rundtur på området, så mange kender os. Det er vigtigt, at vi er en integreret del af stedet.

Sundhedskonsulenterne tager også ud på bosteder og fortæller om caféen og deres sundhedstilbud. Og så fungerer de også som sparringspartnere for det pædagogiske personale. Derudover er der for tiden et pilotprojekt med et årligt helbredstjek på et bosted for borgere med udviklingshandicap:

- Det er en systematisk sundhedssamtale med inspiration fra sundhedstjekket. Det omfatter alt fra en snak om almindeligt velbefindende og borgerens ønsker for sit helbred til vejning, måling af blodtryk og screening for risiko for diabetes og ind i mellem screening for demens. Vi stiller ikke diagnoser, men vurderer, om det giver mening at komme til læge, eller for eksempel få vejledning fra en sundhedskonsulent, uddyber Kirsten Olofson.

BRIANS NYE LIV

En af de flittigste brugere af sundhedscaféen er Brian Christensen, efter det lykkedes ham at kvitte smøgerne. For der har været mange eftervirkninger af rygestoppet – på den positive måde:

- Jeg har fået lugtesansen tilbage, holder mig fra chips og cola, spiser mange grøntsager.

Sisken Henningsen

"Med sundhedscaféen har vi fået et sundhedstilbud, som er målrettet handicappede..."

Sisken Henningsen, konsulent i Roskilde Kommune

Brian Christensen kommer jævnligt i sundhedscaféen. Her får han en snak med sundhedskonsulent Nadia Bruun Andersen.

Kirsten Olofson

I sundhedscafeen får Brian inspiration til kostplan, og han har også købt Billedkogebogen, hvor der er trin for trin forklaringer til masser af sunde retter. Han laver også meget mere motion nu – to gange om ugen går han til træning. - Jeg bruger cafeen rigtig meget. Hvis den ikke havde været der, var jeg gået fuldstændig i stå. Og det er vigtigt, de er der til at følge op. Hvis det stopper, flytter jeg kommune. siger Brian – med et grin ganske vist, men ikke uden alvor bag.

SUNDHEDSTJEKKET I ROSKILDE

I Roskilde valgte man, at sundhedstjekket skulle tilbydes de borgere med udviklingshandicap, der får § 85-støtte – det vil sige de borgere, der ikke bor i botilbud, men får støtte i egen bolig. I alt drejede det sig om 151 personer. Heraf takkede 96 ja til at medvirke.

Det er mennesker, der godt nok får hjælp nogle timer om ugen, men opmærksomhed på sundhed har normalt ikke haft stor prioritet.

Sundhedstjekket gav følgende resultater i Roskilde:

Sundhedstjekket har afdækket helbredsproblemer, der har ført til opfølgende rådgivning, behandling og eller undersøgelser/udredning	72	75%
Heraf har et enkelt sundhedstjek ført til opdagelse af livstruende sygdom	1	0,6%
Blodprøvesvar har ført til opfølgende behandling og eller undersøgelser/udredning	44	46%
Borgeren har gjort opmærksom på symptomer i forberedelsesskemaet, som har givet anledning til behandling eller yderligere undersøgelse	46	48%

NY EVALUERING FRA SUNDHEDSSTYRELSEN:

Sundhedstjek virker

I slutningen af 2019 udkom den endelige evaluering af et satspulje-projekt med sundhedstjek til mennesker med psykiske og kognitive funktionsnedsættelser i fem danske kommuner. Rapporten dokumenterer, at sundhedstjekket opsporer helbredsproblemer og har potentialet til at forebygge indlæggelser og ambulante sygehusbesøg

Vi har tidligere her i Lev Bladet skrevet om et satspulje-projekt med opsporende sundhedstjek til mennesker med udviklingshandicap. Erfaringerne fra Roskilde Kommune viste dengang blandt andet, at det i en halvvejsstatus kunne dokumenteres, at 78 % af de deltagende borgere, som blev tilbudt et sundhedstjek, havde sygdomme og lidelser, der efterfølgende krævede behandling. I oktober 2019 udkom så den endelige evaluering, som også behandler erfaringerne fra de øvrige kommuner i projektet – Svendborg, København, Egedal og Allerød.

Selvom der er tale om en samlet evaluering, skal man være opmærksom på, at projektet har bestået af forskellige indsatser og løsningsmodeller i de deltagende kommuner. Det præger også den endelige rapport. Vi får et indblik i nogle af de forskellige kommuners erfaringer med opsporende sundhedsindsats. Herudover er der også foretaget statistiske datatræk, som siger noget om målgruppens brug af sundhedssystemet.

DE KOMMUNALE ERFARINGER

Hvis vi ser på de kommunale erfaringer med sundhedstjek, så fastslår rapporten, at sundhedstjek virker. Tidlig opsporing medfører, at man opdager sygdomme. Det er vigtigt, fordi sundhedstjek generelt – også hos lægerne – har haft et dårligt ry. Generelle analyser har tidligere vist, at udbyttet ikke står mål med omkostningen. Men disse tal

gik på sundhedstjek til den brede befolkning. Denne evaluering viser, at der er god fornuft i at tilbyde et opsporende sundhedstjek til en afgrænset målgruppe som for eksempel Levs, der ikke på samme måde er opmærksomme på egen sundhed.

Evalueringen peger også på vigtigheden af specifikke aftaler med lægerne. Nogle af projektkommunerne har indgået en særlig aftale med de praktiserende læger med en særlig (højere) takst for sundhedstjekket i erkendelse af, at tjekket tager længere tid end et almindeligt lægebesøg. I disse kommuner har det været lettere at rekruttere læger til projektet sammenlignet med de kommuner, hvor lægen bliver aflønnet via deres normale overenskomstmæssige takst for konsultation. Der synes med andre ord at være behov for at se på lægernes overenskomstmæssige rammer på dette område.

Udover lægerne er det også vigtigt at være opmærksom på de sundhedsfaglige kompetencer hos de medarbejdere, som møder borgerne. I projektet har man gjort brug af et sundhedsskema, som blev udfyldt i samarbejde mellem borger og en kommunal medarbejder – pædagog, bostøtte eller lignende – før besøget hos lægen. Endelig er der også behov for en særlig opmærksomhed på de borgere, som bor alene og derfor har en højere risiko for at gå med uopdagede sygdomme.

"Sundhedstjek virker. Tidlig opsporing medfører, at man opdager sygdomme. Det er vigtigt, fordi sundhedstjek generelt - også hos lægerne - har haft et dårligt ry"

RESULTATERNE AF SUNDHEDSTJEKKET

Som nævnt viser evalueringen, at lægen i forbindelse med sundhedstjekket opdager sygdomme og lidelser, som kræver behandling. 45 % af sundhedstjekkerne – cirka hvert andet – giver anledning til yderligere undersøgelse. I 32 % af tilfældene giver borgerens fremtoning i sig selv mistanke om helbredsproblemer. I 38 % af tilfældene bliver der taget en blodprøve, som giver anledning til yderligere undersøgelse. 20 % af sundhedstjekkerne fører til, at der efterfølgende bliver justeret i borgers medicin.

Ovenstående er selvsagt interessante tal, der dokumenterer behovet for sundhedstjek, men man kunne godt ønske sig, at Sundhedsstyrelsen i evalueringen havde taget et dybere spadestik her. Den endelige evaluering rummer ingen informationer om, hvilke lidelser og sygdomme lægerne har fundet under sundhedstjekket. Når sundhedstilstanden for Levs målgruppe skal belyses, er det naturligvis også relevant at vide, hvilke helbredsudfordringer gruppen kæmper med. Det er ærgerligt, at den endelige rapport ikke rummer uddybende oplysninger herom – også i lyset af, at i hvert fald én kommune – Roskilde – har fortaget registrering af lægernes fund.

MÅLGRUPPENS BRUG AF SUNDHEDSSYSTEMET

Som nævnt indeholder evalueringen også en række statistiske data om målgruppens brug af sundhedsydelser. Disse data viser ikke overraskende, at målgruppen i mindre grad bruger lægen end resten af befolkningen. Det er især kvinderne i målgruppen, som med 5,82 årlige kontakter ligger markant under befolkningens gennemsnit, som ligger på 8,4 årlige kontakter. Imidlertid fremgår det også af evalueringen, at sundhedstjekket betyder, at målgruppen – især kvinderne og i mindre grad mændene – efterfølgende oftere går til lægen.

Evalueringen viser også en anden interessant tendens. Et sundhedstjek har potentialet til at reducere antallet af ambulante besøg og sygehusindlæggelser. Med et fald fra 0,56 besøg i gennemsnit per borger før sundhedstjekket til 0,49 efter, er der ikke tale om en signifikant forskel, men man skal også huske på, at projektet ikke har kørt over mange år. På den lange bane er det rimeligt at antage, at den mere regelmæssige kontakt til lægen, som følger af sundhedstjekket, vil reducere omfanget af akutte indlæggelser og ambulante besøg. Det er interessant, fordi det indikerer en forbedret helbredstilstand hos borgerne, og fordi akutte indlæggelser mv. er langt dyrere end lægebesøg. Dermed kan der også økonomisk argumenteres for sundhedstjekket.

Om evalueringen

Rapporten "Tidlig opsporing af sygdom hos borgere med betydelige kognitive og psykiske funktionsnedsættelser" er en evaluering af fire projekter i fem kommuner, som blev gennemført i perioden 2015-2018. De deltagende kommuner er Roskilde, København, Svendborg, Egedal og Allerød. Evalueringen er gennemført af COWI og kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Hvad gør Lev nu?

Sundhedstjekket opdager sygdomme og lidelser hos borgere, der ikke som andre selv er opmærksomme på eget helbred. Det kan forbedre målgruppens helbred på langt sigt og har potentialet til at reducere dyre indlæggelser i hospitalssektoren. På den baggrund er det frustrerende, at evalueringen af sundhedstjek indtil videre har været behandlet med larmende tavshed fra politikerne på Christiansborg herunder sundhedsminister Magnus Heunicke.

En positiv evaluering er ikke ensbetydende med, at sundhedstjekket bliver indført af sig selv. Der er brug for nogen, som presser på. Og det vil Lev gøre. Landsformand for Lev Anni Sørensen siger:

- Sundhedstjek for mennesker med udviklingshandicap har været en mærkesag for Lev i mange år, og med udgangspunkt i denne evaluering vil vi fortsætte presset. En af de første døre, vi vil banke på, tilhører sundhedsminister Magnus Heunicke. Han er som bekendt socialdemokrat, og det må give grobund for en god snak, da partiet selv har sundhedstjek som del af sin handicappolitik.

”En ildsjæl er en person, som ofte ulønnet arbejder begejstret og ivrigt for en hjertesag: en der brænder for en sag.” Sådan beskriver Wikipedia begrebet ildsjæl. I denne lille serie ser vi på ildsjæle, der gør noget særligt for mennesker med udviklingshandicap. Denne gang fortæller Trine Vive om at starte bokseholdet *Fighterne*.

Trine Vive havde håbet på fem-seks interesserede, da hun satte sedlerne op på bosteder mm. I dag er der 11 på bokseholdet, en kvinde og ti mænd fra 16-50 år.

Mandag er bare en

HAR DU ALTID VÆRET EN ILDSJÆL?

- Nej, faktisk ikke. Men jeg fik bare helt mod på at gå i gang, da jeg så et opslag på Facebook med nogen handicappede, der slog på pletter (plethandsker, red.). Det var sgu en god ide, tænkte jeg. Det ville jeg gerne være med til. Så jeg spurgte Nyborg Bokseklub, om det var en mulighed. Og da de sagde ja, gik jeg i gang med at sætte sedler op på bosteder og Nyborg Værkstederne med efterlysning af deltagere.

HVORFOR ER BOKSNING GODT?

- Det er bare godt at være aktiv. Og så giver boksning også mulighed for at komme af med aggressionerne, når man

slår på en bokseseæk eller plettræner. Hvis man har svært ved at sætte ord på, kan det være en måde at få noget ud af kroppen. Men bare det at komme i en sportsklub er godt. Det at mødes, få sved på panden. Det er fedt at være sammen.

HVAD GIVER DET BOKSERNE?

- Det giver dem nogle succesoplevelser – og så får de en bedre kondi og styr på deres slag. Flere af dem pakker sportstasken allerede lørdag, selv om træning først er om mandagen, fordi de er så vilde med det.

HVAD GIVER DET DIG?

- En masse glæde, smil og kram. Mandag er bare en super god dag.

OM TRINE VIVE

Trine Vive er 49 år. Hun er gift og har to voksne børn.

Trine arbejder som handicaphjælper og ledsager i Nyborg.

Hun har i et år været frivillig boksetræner. Hun går selv til bokse-aerobic, men har aldrig gået til boksning.

super god dag

Trine Vivi fik i december 2019 både Handicaprådets pris i Nyborg og Den Gyldne Stok for sit store arbejde som frivillig. Det gav blandt andet 2.500 kroner, men det vigtigste for hende var at blive anerkendt.

Bokserne kommer ikke ud i kamp, der er kun tale om træning. En af bokserne har dog været i ringen og slå på en af klubbens boksere. Men *fighterne* må ikke slå på hinanden.

Trine Vive har døbt bokseholdet *Fighterne*. Den 21. februar er der et stort boksestævne i Nyborg. Her skal fem af *fighterne* med i ringen og lave lidt opvisning.

Her er feriehusene, hvor man føler sig velkommen med kørestol

Pragtfulde luksus Birksø bjælkehuse hvor der er kælet for detaljerne, for at give optimale forhold for handicappede. Opfylder alle tilgængelighedskrav for bevægelsehandicappede.

Samsø, Falster og Sjællands Odde

2 huse på Samsø - Sælvig og Nordby.

7 huse i Marielyst på Falster.

3 huse i Vig ved Sjællands Odde.

Her er tale om rigtig nybyggerstil, indrettet med tidens krav til luksus, og det meget rustikke materiale skaber en helt speciel atmosfære både ude og inde.

- Feriehusene er 108-124 m² + 6-20 m² overdækket terrasse.
- Plads til 6 (8) - 10 (12) personer, heraf 2-6 kørestolsbrugere.
- Husene i Vig er 170 m² med 10 (12) sovepladser.

**Perfekt til
kørestolsbrugere**

»Vi har besøgt stedet og kan stærkt anbefale dette, som må betragtes som et ferieparadis for kørestolsbrugere.«

John og Bjarne, Handi-Travel-Info

• Priser fra kr. 4.100/uge

Hvis du vil bygge dit eget handicapegnede hus kontakt:
Birksø Huse ApS Tlf. 86 84 58 18

Læs mere og se flere fotos på

www.cimbria-ferie.dk

Eller rekvirer brochure på

Tlf. 2673 6922

Cimbria Ferie • Sortenborgvej 41 • 8600 Silkeborg • Tlf. • Mobil 26 73 69 22

Marjatta, et bosted for mennesker med udviklingshæmning og særlige individuelle behov og udfordringer. Skolehjemmet er for børn og unge mellem 7 og 23 år.

Vi tilbyder en hverdag i et struktureret miljø med pædagogik inspireret af Rudolf Steiners menneskesyn. Vi har egen specialskele og STU som ligger tæt ved fjord og skov.

Foruden Skolehjemmet ligger der 4 voksen steder alle egne værksteder, som er fordelt på Sydsjælland.

Læs mere om Marjatta www.marjatta.dk
eller kontakt os på marjatta.dk
tlf. 5596 5119

Marjatta
Strandvejen 15, 4733 Tappernøje

Tag på ferie eller træningsophold på Feriecenter Slettestrand og prøv vores nye, store varmtvandsbassin!

32 grader varmt vand | handicapvenlig sauna og behandlingsrum | handicapvenlige omklædningsrum med heldekkende løfttiff og direkte adgang til bassin.

slettestrand.dk | mail@slettestrand.dk | +45 98217044

Smarte briller får det bedste frem i alle mennesker

Her er vi med vores sønner

Rokkjær Specialoptik · **Altid i øjenhøjde** · Bagsværd Hovedgade 81 · 2880 Bagsværd · Tlf:44985306

A portrait of Emil Falster, a young man with short brown hair, wearing a dark blue blazer over a patterned shirt. He is smiling slightly and looking directly at the camera. The background is a blurred library or bookstore with bookshelves.

EMIL FALSTER:

Jeg skal også kunne se mig selv i spejlet

Ph.d. stipendiat Emil Falster er på kort tid blevet en stærk stemme inden for handicapområdet. Lev Bladet tog en snak med handicap-forskeren, der ikke er bange for at sige sin mening om de politiske problemstillinger inden for handicapområdet

AF CLAVS SYLVEST, KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER I LEV ■
FOTO: HANS JUHL

"Forældre til børn med handicap udsættes for psykisk vold."

Sådan lyder overskriften på et af de første debatindlæg skrevet af handicapforsker Emil Søjberg Falster, der inden for det seneste år er blevet en markant stemme i handicapdebatten. Den nu 27-årige ph.d. stipendiat i socialvidenskab ser med forholdsvis nye og friske øjne på problemerne inden for handicapområdet og er blevet overrasket over tingenes tilstand. Så overrasket, at han med egne ord føler sig forpligtet sig til skrive om det.

- Jeg har jo opdaget via min forskning, at der er nogle helt åbenlyse udfordringer inden for handicapområdet. Udfordringer, der er så markante, at det ville være etisk forkert af mig *ikke* at skrive om det. Der er flere gange, hvor jeg har tænkt, at hvis jeg ikke skrev den her historie, så ville jeg ikke kunne se mig selv i spejlet.

I det hele taget har jeg været ret chokeret over de groteske sager inden for handicapområdet, jeg er stødt på i min forskning

Kan du uddybe det?

- Jeg har i forbindelse med min forskning snakket med en masse mennesker. Over halvdelen af alle dem, jeg har besøgt, kan fortælle om, hvordan de direkte eller indirekte er blevet truet af kommunen med en anbringelse af deres børn. Den tendens følte jeg et behov for at skrive om. Det gjorde jeg så i Politiken med en overskrift, der gik på, hvordan forældre bliver udsat for psykisk vold. Efterfølgende fik jeg omkring 100 mails fra forældre, der havde oplevet noget tilsvarende. Det var jeg ret overrasket over, at så mange mennesker havde oplevet. Det havde jeg bestemt ikke regnet med. I det hele taget har jeg været ret chokeret over de groteske sager inden for handicapområdet, jeg er stødt på i min forskning. Og ikke mindst det høje antal af groteske sager.

Mange af dine indlæg har en ret markant og kritisk tone. Er du ikke nervøs for at blive sat i bås som kritiker frem for objektiv forsker?

- Jeg tror egentlig ikke på, at man kan være objektiv som forsker. Det er sådan noget, som matematikere og fysikere er. Når det er sagt, så baserer jeg ikke min kritik på, hvad jeg synes. Jeg baserer min kritik på, hvad jeg er kommet frem til i min forskning. Og det er også mit afsæt i alle de debatindlæg, jeg har skrevet. Det kan udadtil godt virke som om, at jeg har et politisk ståsted. Men hvis man lægger mærke til det, så kritiserer jeg faktisk alle.

Nu er du jo ganske ny forsker inden for handicapområdet – hvad har du været mest overrasket over forskningsmæssigt?

- Jeg er overrasket over, hvor bemærkelsesværdigt lidt forskning, der er på handicapområdet i Danmark. Sammenlignet med eksempelvis Island, hvor man kan læse handicapstudier på universitetsniveau. Det kan man ikke i Danmark, der jo er noget større i hvert fald befolkningsmæssigt. Jeg oplever heller ikke, at der er en efterspørgsel på mere forskning på handicapområdet fra

eksempelvis universiteterne, politikerne og fra de mange store fonde, der ofte finansierer forskning. Jeg tror ikke, vi har en tradition i Danmark med forskning inden for handicapområdet, som der er i andre lande.

Hvilke konsekvenser har den manglende videnskabelige fokus på handicapområdet, mener du?

- Det er jo reelt set lidt svært at vide. Men jeg vil vove at påstå, at det har nogle helt åbenlyse konsekvenser, fordi der mangler basal viden om, hvad er det for nogle liv, disse mennesker lever. Jeg tror, vi ville blive meget bedre til at finde ud af, hvorfor mennesker med handicap har lavere livskvalitet end mennesker uden handicap. Det er jo sådan noget, som forskning kan være med til at belyse. Altså hvad er det, der skaber barrierer og udfordringer for disse mennesker. Og hvordan kan man løse disse problematikker. Den basale viden mangler vi.

Jeg har masser af idéer til mere forskning inden for handicapområdet, som jeg meget gerne vil folde ud, hvis jeg får mulighed for det

Du har en uddannelsesmæssig baggrund inden for offentlig forvaltning. Hvad mener du er de største problematikker inden for den offentlige varetagelse af handicapområdet?

- Jeg tror, den største udfordring på området i dag er, at der ikke er sammenhæng mellem antallet af mennesker, der har behov for hjælp og støtte og så de udgifter, vi bruger på området. Der skal ikke være en systematisk underfinansiering, som vi ser i dag. Fordi det betyder, at kommuner er nødt til at spare og lave nogle uheldige løsninger for at få det til at hænge sammen. Det er jo en direkte konsekvens af, at politikerne ikke har evnet at prioritere det her område økonomisk.

Der er en skarp kritik af kommunernes håndtering af handicapområdet. Blandt græsrodsbevægelser er der et udpræget ønske om, at kommunernes skal fratages hele det specialiserede socialområde. Hvad tænker du om den løsning?

- Ud fra, hvad jeg har af viden om området, og det er jo stadig sparsomt, så er løsningen ikke at fratage den opgave fra kommunen. Det gør det nemlig ikke nødvendigvis bedre. Jeg tror, der er nogle helt grundlæggende ting at gøre

op med. Dels hvor lang tid man kan blive ved med at underfinansiere dette område. Og dels gøre op, hvad er det for nogle forhold, vi gerne vil tilbyde mennesker med handicap i dette samfund. Nu har området været underfinansieret i så mange år, at det reelt set er klart nok, at kommunerne ikke kan følge med. Og så mangler der mere specialiseret viden på området, som jeg vil mene gik tabt, da opgaven gik fra amterne og over til kommunerne. Og den viden skal kommunerne blive bedre til at opsøge.

Du afleverer din ph.d. om halvandet år. Vil du fortsætte inden for handicapområdet, når du har afleveret din ph.d.?

- Ja, det håber jeg. Hvis jeg får mulighed for det. Jeg er jo blevet utroligt inspireret og interesseret i området via min forskning. Og jeg har masser af idéer til mere forskning inden for handicapområdet, som jeg meget gerne vil folde ud, hvis jeg får mulighed for det. Men det er som nævnt ikke det nemmeste at finansiere forskning inden for handicapområdet. Men jeg håber da, at jeg får mulighed for at føre nogle af mine idéer ud i livet, og at jeg fortsat kan blive ved med at skrive debatindlæg.

Giv dig selv en gave – tag på højskole!

**BLIV SET OG HØRT · FIND DET, DU ER GOD TIL · STYRK DINE RESSOURCER
KOM I BEDRE FORM · FIND NYE VENNER · BLIV UDFORDRET · HA' DET SJOVT**

Studietur til Sverige

Billedkunstlinjen

Friluft- og bevægelseslinjen

Musiklinjen

ØNSKESEDDEL...

12-18 UGERS HØJSKOLE I FORÅRET
STUDIETUR TIL SVERIGE I FEBRUAR
2 UGERS OPHOLD MED
MIDDELALDER-TEMA I APRIL
1-4 UGERS SOMMERHØJSKOLE MED:
MUSIK & KUNSTHÅNDVÆRK
SPIS, SYNG OG DANS
CIRKUS, MUSIK & TEATER
COUNTRY & WESTERN

Djurslands Folkehøjskole

www.djfh.dk

Drammelstrupvej 15 • Tirstrup • 8400 Ebeltoft • Tlf. 87 52 91 20 • www.djfh.dk • post@djfh.dk

FOR UNGE MED ASF OG ADHD I HJERTET AF SLAGELSE

 INDIVIDUALITET
Den enkelte unge er i fokus

 NÆRHED
Vi møder de unge hvor de er

 FREMTID
Er godt liv - nu og på lang sigt

MODERNE
Botilbud

Smedegade 43B, 4200 Slagelse
+45 41 87 65 91
Kontor@ns47.dk
Besøg os på www.ns47.dk

Jobkollegiet

Som beboer på Jobkollegiet kommer du til at leve og bo sammen med andre unge, der også har særlige behov. Vi har hvert vores værelse og hver vores måde at leve på. Fællesskabet er til for, at vi kan hjælpe hinanden med at klare mere, så vi hver især kan se, at det kan lykkes at klare et arbejde og lykkes at bo alene.

Fællesskabet på Jobkollegiet er også med til, at vi lærer at være sammen med andre i forskellige situationer og forskellige steder. Jobkollegiet har hjemme i 3 store og hyggelige huse, der ligger tæt på skov og natur i Brabrand. Flere busser stopper tæt på. Vi spiser sammen hver aften og bruger meget tid sammen i vores fælles stuer.

Jobkollegiet har 10 faglige og kompetente medarbejdere, der vejleder os i at holde styr på hverdagens mange gøremål. Der er ansat 1 jobkonsulent, som guider og vejleder i at finde relevante praktikker, STU-forløb og senere skånejob. Når man bor på Jobkollegiet, er det ordinære arbejdsmarked en del af opholdet.

Jobkollegiet • Skovbakkevej 51 • 8220 Brabrand • Tlf. 30 23 75 60 • www.jobkollegiet.dk

KLAPjob slog jobrekord i 2019

2019 var det bedste år for Levs beskæftigelsesindsats KLAPjob nogensinde. Sidste år etablerede indsatsen hele 638 job til mennesker med udviklingshandicap og andre kognitive udfordringer. Med jobtallet for 2019 slår KLAPjob deres hidtil bedste resultat fra 2016, hvor der blev lavet 611 jobs. Jobtallet for 2019 er også en forøgelse på næsten 67 procent i forhold til 2018, hvor der blev etableret 383 job.

- Jeg er enormt stolt af vores jobresultat for 2019. Vores jobkonsulenter har løbet rigtig hurtigt for at få så mange mennesker i job, og det har givet pote. Det er fantastisk at se alle dem, der gennem KLAPjob er blevet en del af arbejdsmarkedet, og som dermed har fået en hverdag med ansvar, søde kolleger og spændende arbejdsopgaver. Vi kunne ikke have nået dette flotte resultat uden vores gode samarbejder med virksomheder,

kommuner og politikere rundt om i landet. Så de skal også have en stor tak, siger projektleder for KLAPjob Claus Bergman Hansen.

KLAPjob laver job til førtidspensionister med kognitive handicap på det ordinære arbejdsmarked. KLAPjob har aftaler med kommuner, virksomheder og organisationer i hele landet. Jobkonsulenterne i KLAPjob er inddelt i tre store distrikter 'Sjælland, Hovedstaden og Bornholm', 'Syddanmark' og 'Nord- og Midtjylland'.

Er du førtidspensionist og leder efter et job? Eller kender du en, der gerne vil prøve at arbejde i en virksomhed på det almindelige arbejdsmarked? Så tag kontakt til en af de lokale KLAPjob-konsulenter og hør mere om jobmulighederne. Se mere på www.klapjob.dk.

EB

Sidste år etablerede indsatsen hele 638 job til mennesker med udviklingshandicap og andre kognitive udfordringer.

Idræts- og Uddannelsesakademiet

Vi er et højt specialiseret tilbud til børn, unge og yngre voksne med psykiatriske problematikker og psykiske sårbarheder.

Vi tilbyder helt individualiserede forløb med fokus på udvikling af de ressourcer, der også ligger i diagnosebillederne, afstigmatisering, recovery, uddannelse og personlig/social udvikling.

Vores forskellige tilbud henvender sig også til unge med Autismespektrum-forstyrrelser og andre gennemgribende udviklingsforstyrrelser. Vi har tilbud om både psykologisk og psykiatrisk behandling, bistand og udredning.

- Skoleafdeling med undervisning jf. folkeskoleloven. Vi modtager elever på mellemtrinnet og i overbygningen.
- STU-uddannelse med en lang række valgfag, der også tilbydes vores folkeskoleelever. Vi har en stor idrætslinje med alt inden for idræt: fitness, yoga, parkour, boldspil, dans, ridning, crossfit og meget andet. Studielinjer med HF-fag, 10. klassecenter, 11. & 12. skoleår m.m. Frisør- og kosmetologilinje,

vagt- og sikkerhedslinje, kreativlinje med billedkunst og smykkedesign. Esportlinje, rideterapi, iværksætterlinje, samt håndværk & design.

- Fritidstilbud med musik, kreative og sociale tilbud, Praktisk støtte til hverdagen m.m.
- Støttekontaktordninger og mentorstøtte (kørsels- og henteordninger).
- Ressourceforløb, jobtræning, aktivering og afklaring.
- Psykiatrisk/psykologisk behandling, udredning og bistand.

Vi lægger stor vægt på samarbejde, dokumentation, fleksibilitet og har mulighed for at tilrettelægge helt særlige og fleksible forløb. Vi arbejder opsøgende, fastholdende, ressourcefokuseret og vægter ejerskab, empowerment og afstigmatisering betydeligt.

Vores undervisningsmiljø er præget af en ikke-klientgørende tilgang, er meget roligt, forudsigeligt og ikke-konfliktfyldt.

Se mere på idraetsakademiet.dk eller kontakt os på 44 44 03 04. Kom gerne til en rundvisning, forbesøg, praktikforløb eller kontakt os for en afklarende samtale.

VESTERLUNDVEJ 20, 1. / HERLEV HOVEDGADE 201 C • 2730 HERLEV • TLF. 44 44 03 04 • IDRAETSAKADEMIET.DK

Særlige behov kræver særlig juridisk rådgivning

Den får I hos HjulmandKaptain.

Rebekka Højmark-Breiner er advokat og er vokset op med sin handicappede søster. Rebekka ved derfor, hvor udfordrende det kan være at få hverdagen til at hænge sammen.

Kontakt Rebekka på telefon 7015 1000 eller rhj@70151000.dk, og få juridisk rådgivning tilpasset jeres situation.

Læs mere på hjulmandkaptain.dk

HjulmandKaptain

VORES VIDEN ER DIN STYRKE

Hold din ferie i et af LEVs sommerhuse

Var det noget med en hyggelig ferie på Falster, i Vestjylland eller Nordjylland i naturskønne omgivelser? Så overvej at booke et af LEVs sommerhuse. Alle sommerhusene er specielt indrettede for mennesker med handicap.

MARIELYST, SYDFALSTER

– stor naturgrund i et attraktivt sommerhusområde.

LØNNE, VESTJYLLAND

– topmoderne sommerhus med adgang til stort badeland.

HALS, NORDJYLLAND

– attraktivt ferieområde på en dejlig naturgrund.

VIG LYNG, VESTSJÆLLAND

– i det skønne Odsherred ligger Strandhuset blot få hundrede meter fra vandet.

Læs mere om sommerhusene,
og hvordan de bookes, på lev.dk

Massiv opbakning til forandringer i Lev

Ved det nyligt afholdte ekstraordinære repræsentantskabsmøde i Lev blev en række nye vedtægter enstemmigt vedtaget. Blandt andet blev det besluttet, at 'Landsforeningen LEV' nu er blevet til Lev

De hvide, laminerede stemmesedler blafrede hyppigt i den største konferencosal, som Scandic i Odense kunne mønstre. Cirka 70 delegerede var mødt op til Levs ekstraordinære repræsentantskabsmøde, hvor der skulle stemmes om en lang række nye vedtægter.

Ikke færre end 17 nye vedtægter skulle der stemmes om – og alle ændringerne blev enten enstemmigt eller med overvældende flertal vedtaget. Blandt andet blev det vedtaget, at Landsforeningen LEV skifter navn til Lev. At betegnelsen for Levs målgruppe udskiftes til

'Mennesker med udviklingshandicap', at forretningsudvalget bliver nedlagt og at Levs hovedbestyrelse får færre medlemmer, men flere opgaver og mere indflydelse.

Vedtægtsændringerne er et led i at modernisere og udvikle Lev til bedre at kunne møde fremtidens udfordringer og for at gøre Lev stærkere som organisation. Lev Bladet spurgte efterfølgende en række delegerede om, hvad de tog med hjem fra det ekstraordinære repræsentantskabsmøde:

” Jeg synes, det har været en rigtig god dag i Odense i dag, hvor vi har taget et stort skridt ind i fremtiden. Jeg synes godt, man kan kalde dagen i dag for en historisk milepæl for Lev. Det er et forandret og mere fremtidssikret Lev, vi nu har fået.

Dorte Højriis Thomasen, formand Lev Esbjerg/Fanø, HB-medlem

” Det jeg tager med i dag er den store enighed, der har været på repræsentantskabsmødet. Langt de fleste vedtægtsændringer blev vedtaget helt enstemmigt. Der kom rigtig mange roser til de vedtægtsændringer, der nu er vedtaget. Og rigtig mange tror på, at Lev nu bliver mere moderne som organisation.

Anne Kjeld Pedersen, Formand Lev Aarhus

” Vi er oppe imod 50-års historie, og vi har nok været lidt for længe om at sadle om. Der foregår ting i øjeblikket, hvor Lev ikke kan følge med som organisation. Her tænker jeg blandt andet på digitaliseringen og på frivillighedsproblematikken. Jeg plejer at sige, at de to ting, som ikke har forandret sig i de sidste 50 år, det er kongehuset og så er det Lev. Vi er kommet et godt stykke vej i dag, men vi har mange udfordringer stadigvæk.

Jon Boje Jensen, Formand Lev Odense

” Jeg mener, det er et klart stærkere Lev, efter dagens repræsentantskabsmøde. Den brede enighed om at forandre Lev, som jeg har set i dag, viser også, at Lev er stærk som organisation. Og det må jo være sådan, at når Lev som organisation står stærkt, så er der vel også en bedre mulighed for at hjælpe de mennesker, vi repræsenterer.

Peter Sørensen, Formand Lev Silkeborg, HB-medlem

” Det bedste ved dagen i dag er, at nu sker der nogle ændringer i Lev, som er rigtig gode. Det har vi forsøgt flere gange uden, at det er lykkedes. Men nu er folk klar til, at der skal ske nogle nye ting. Jeg synes, det går i den rigtige retning. Og samarbejdet mellem ULF og Lev er blevet styrket gennem de seneste par år. Og det er rigtig godt, fordi vi arbejder sammen for de samme mennesker. Og det er vigtigt, at vi fortsat kan samarbejde.

Lisbeth Jensen, HB-medlem fra ULF

Hvad besluttede Levs ekstraordinære repræsentantskabs- møde – kort fortalt

STYRKET KOMMUNIKATION

Fra udviklingshæmning til udviklingshandicap. Levs vedtægter anvender nu også en betegnelse, som afspejler et dynamisk handicapbegreb. Navnet Landsforeningen LEV moderniseres, så vi fremover blot skriver Lev.

EN MERE TIDSSVARENDE ORGANISATION

En ny organisationsmodel med bedre brug af ressourcerne, mere effektive og smidige beslutningsprocesser, bedre sammenhæng i organisationen. Forretningsudvalget nedlægges, og Levs fremtidige bestyrelse vil have færre medlemmer end den nuværende hovedbestyrelse – fra 28 medlemmer til 19 medlemmer.

FLERE DEBATTER, MERE INDDRAGELSE OG STYRKET FORENINGSDEMOKRATI

En mere åben organisation, som i endnu højere grad skal åbne sig op internt og mod omverdenen. Mere dynamisk udvalgsarbejde med bred involvering i og uden for Lev.

Fjordstjernen ... et enestående valg

Brug det frie valg til et aktivt og selvstændigt liv For voksne med funktionsnedsættelse

På Holbæks havnefront finder du Fjordstjernen, som ramme for nogle fantastiske muligheder for voksne med fysiske eller kognitive funktionsnedsættelser.

Det er store lejligheder på 84 m², incl. fællesarealer. Der er fælles-køkken og en stor lys dagligstue med panoramaudsigt over fjorden i hver enhed. Derudover er der stort lækkert fitnesscenter, wellness område samt have med panoramaudsigt over fjorden.

Det frie valg er et bærende element og Fjordstjernen lægger op til, at beboerne har stor indflydelse på deres hverdag og muligheder. Efter evne og lyst tager beboerne del i hverdagens mange tilbud om idræt, bevægelse, aktiviteter og et udendørs liv ved fjorden. Personalet indretter sig efter beboerne og ikke omvendt, og personalet tager udgangspunkt i sundhed og glæde, ikke i sygdom og begrænsninger.

Tværfagligt samarbejde

Personalet arbejder med rehabiliterende med aktiv inddragelse af pårørende. Borgeren vil altid være i centrum. Vi har højt fagligt niveau med bl.a. socialkonsulenter, ernæringsvejleder og terapeuter. Der er fokus på dokumentation og genoptrænings-, rehabiliterings- og handleplaner. Vi samarbejder tæt med kommuners hjerneskadedekoordinatorer, sagsbehandlere og specialister.

Alt personale modtager løbende supervision og videreuddannelse.

Friplejeboliger og frit valg

Borgere med funktionsnedsættelser, fra hele landet, der er visiteret til en plejebolig eller lignende bolig, kan frit søge om at flytte in i Fjordstjernen. Det fremgår af friplejeboliglovgivningen. læs mere på www.fjordstjernen.dk og følg os på Facebook.

Har du lyst til at høre mere, så kontakt Annica Granstrøm på ag@fjordstjernen.dk eller tlf. 24 65 89 22

Fjordstjernen

Boliger & Sundhedscenter

se menukort samt mere om os på www.cafe-liv.dk

Dejlig hjemmelavet mad

Nyd den i vor hyggelige og anderledes café, eller tag med hjem.

- * kaffe, the, kakao * lagkage & skærekager
- * sandwich * tærter * lasagne * smørrebrød
- * Varme- & kolde retter -samt meget meget mere.....

DAGENS RET
kr. 75,-

GOURMET AFTEN

hver tirsdag og torsdag aften
2 retter kr. 199,- 3 retter kr. 249,-
Bestilling fredagen før er nødvendig

Café Liv

Åbningstider:

Tirsdag - fredag: kl. 10.00 - 20.00

Lørdag: Kl. 10.00 - 13.00

Hovedgaden 18 - 4270 Høng - tlf. 2310 5051

Husk at du skal være medlem af Lev for at deltage i kurserne.

Bemærk

Kurserne tager ikke udgangspunkt i diagnoser, men forholder sig til generelle og relevante problemstillinger for familier med et barn eller ungt menneske med udviklingshandicap.

Familiekurser i foråret 2020

Lev udbyder igen i 2020 sammen med Familienet weekendfamiliekurser, der sætter fokus på temaer og udfordringer, der knytter sig til at være familie med et barn eller ungt menneske med udviklingshandicap. Vi inviterer også på kokkedyst for hele familien med fokus på mad, samvær og masser af hygge.

Familiekursus for unge med handicap i alderen 15-18 år

06.-08. marts 2020, Pindstrup Centeret (Djursland)

Kurset vil have fokus på rejsen fra barn til voksen. Hvad skal man være opmærksom på i overgangen fra børne- til voksenbestemmelser i serviceloven? Og hvordan tackler man i familien, at man nu har et ungt menneske med særlige behov?

Pris: 250 kr. pr. person

Familiekursus for børn med handicap i alderen 3-5 år

20.-22. marts 2020, Pindstrup Centeret (Djursland)

Kurset vil have fokus på de ændrede livsvilkår og følelserne, der knytter sig til at få et barn med handicap, samt viden om rettigheder, og hvordan man går til det nye samarbejde, der opstår med kommunen og andre myndigheder.

Pris: 250 kr. pr. person

Tag en snak med Familienet, hvis dit barn ikke helt passer med alderskategorierne, måske kan I stadig have glæde af at være med.

Familiekokkedyst

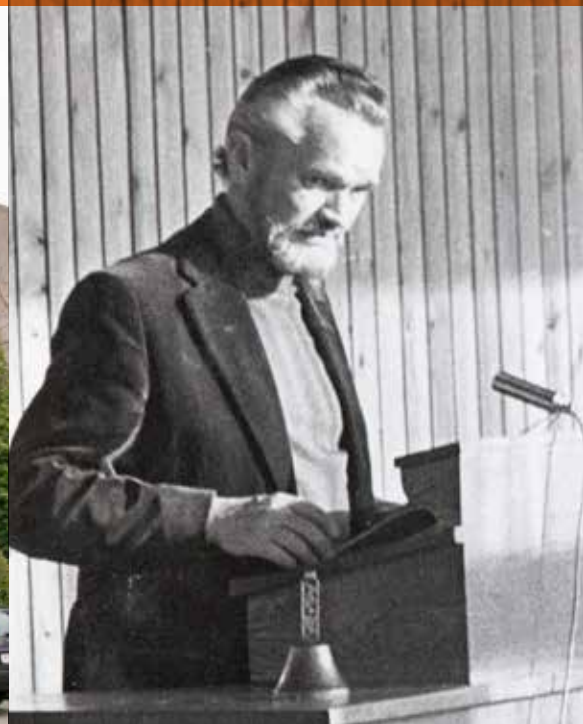
27.-29. marts 2020, Pindstrup Centeret (Djursland)

Sluger I madprogrammer, og sidder alle i familien klar, når det nyeste afsnit af Den Store Bagedyst løber over skærmen? Så deltag i vores familiekokkedyst! Claus Holm, som blandt andet er kendt fra Go' Morgen Danmark, kommer og styrer slagets gang. Vi skal lave mad, konkurrere, hygge og snakke sammen. Det hele planlægges selvfølgelig sådan, at alle kan være med.

Pris: 500 kr. pr. person

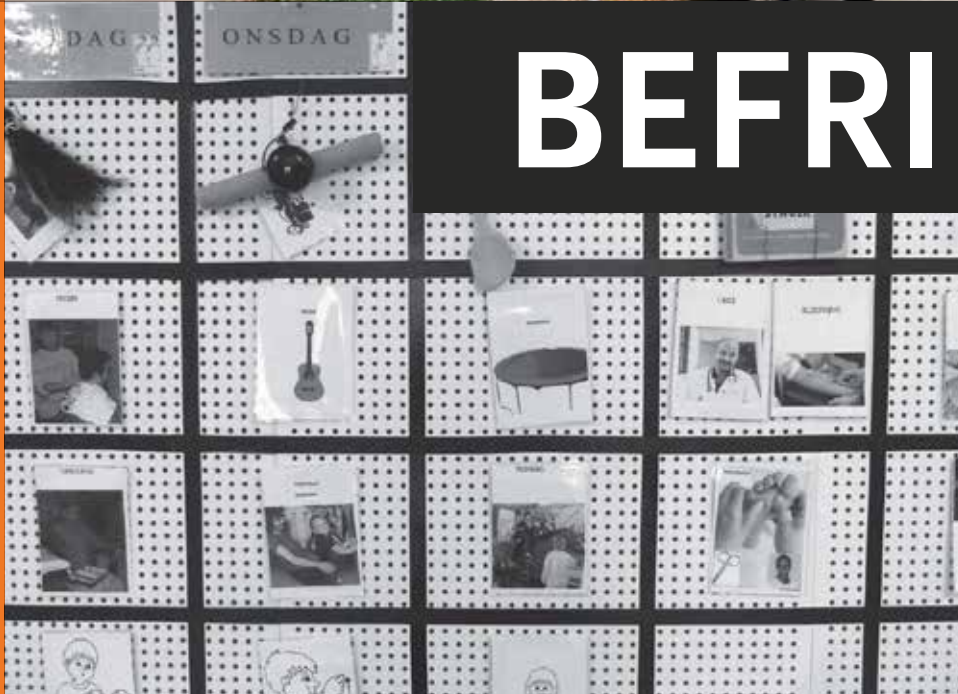
Tilmelding via Familienets hjemmeside på www.familienet.dk

Læs mere om kurserne på www.lev.dk

BEFRIElsen

- NY BOG OM
FRIGØRELSEN FRA
ANSTALTERNE
OG VEJEN UD I
SAMFUNDET

Øverst Strandvænget og th. Niels Erik Bank-Mikkelsen.
I midten: I 1980'erne vinder den social-pædagogiske tilgang til borgerne frem.
Nederst: Det nye botilbud Katrinehaven og th. forsøget på Syltholmskolen i 1971.

For første gang kan man nu læse en samlet fremstilling af de forhold, som mennesker med udviklingshandicap har levet under i Danmark – fra den umyndiggørelse man kan finde i kong Eriks Sjællandske Lov og i Jyske Lov fra 1200-tallet til i dag.

Befrielsen er titlen på Bjarne Hesselbæks netop udkomne bog om "De udviklingshæmmedes historie i Danmark" - en titel, der betegner den frigørelse fra anstalterne, der startede med Åndssvagebogen fra 1959.

Selv om bogen dækker 'hele' historien, så er hovedfokus på tiden efter 1970, hvor man begyndte at realisere nogle af de 'normaliserings-tanker', som blandt andre Lev og forsorgschef Bank-Mikkelsen havde kæmpet for de foregående to årtier.

I dette interview med Lev Bladet fortæller Bjarne Hesselbæk, hvor udviklingen har bragt os hen siden 1970. Og han kommer med nogle bud på, hvad der skal til for, at området kan udvikle sig konstruktivt i de kommende år.

Ville Bank-Mikkelsen være tilfreds nu - er vi i mål med normaliseringen?

- Nej, jeg tror aldrig, vi kommer i mål med normaliseringen. Det er et princip,

vi hele tiden skal stræbe efter, og som til stadighed skal være et mål.

- Men det er jo ikke mindst Bank-Mikkelsens fortjeneste, at vi er nået hertil, hvor vi er. Han sloges så det sprang! Han nåede også utroligt langt. Fik bygget 32 skoler, uddannet medarbejderne og flyttet holdninger. Hans største problem var manglende penge til at gøre noget ved de store anstalter. Her svigtede staten afgørende. Her skulle vi helt frem til 1980, hvor amterne tog over, før det for alvor gik bedre. Amterne nedlagde anstalterne og så overlod de driften af området til en ny faggruppe, nemlig socialpædagogerne. Det er vigtigt ikke at glemme dem.

Så er vi kommet tættere på? Ja, området har fået det største velfærdspolitiske løft, jeg kan huske, selv om resten af samfundet selvfølgelig også har flyttet sig.

Vil du sige, at der er fuld accept af mennesker med udviklingshandicap i dag?

- De vil aldrig blive accepteret som helt 'normale'. Men netop med Bank-Mikkelsens mål om så normale livsbetingelser som muligt, så får vi gjort accepten større – og jo mindre vil de være afvigere. I hvert fald ikke farlige afvigere.

Hvilke tiltag – lovgivning, forsøg, aktioner og andet – siden 1970 har haft størst indflydelse på den måde, som mennesker med udviklingshandicap lever på i dag, og de muligheder og rettigheder de har?

- Skudt fra hoften vil jeg nævne fem ting, selvom det sagtens kan være, at der er andre ting, der også burde nævnes.

- Pensioner – det at man har fået mulighed for at have egne penge.

- Boliger – folk bor nu i egen bolig, institutionen eksisterer ikke længere. I hvert fald ikke som begreb.

- Anvendelse af tvang og magt er bragt meget ned. Det skyldes dels lovgivning, dels en veluddannet gruppe af socialpædagoger.

- STU'en – den handler virkelig om, at de unge får deres eget liv. Med STU'en kom der en uddannelse, der er livsrettet, og

det er fantastisk. En erkendelse af, at der er udviklingspotentiale for alle.

- KLAPjob – at lykken ikke kun er beskyttede værksteder, men også det at komme ud og arbejde med støtte i store virksomheder – det er et kæmpe fremskridt. Imponerende. Det siger også noget godt om civilsamfundets vilje. Man vil gerne tage et samfundspolitisk ansvar.

Af faktorer, der har bidraget til, at det er gået den forkerte vej, nævner Bjarne Hesselbæk tre ting:

- Vi er blevet dårligere til at passe på de små. Folk må selv tage større ansvar for deres liv i dag. Grundlæggende er det ikke godt for udviklingshæmmede. Det rammer dem hårdt.

- Kommunalreformen – nedlæggelse af amterne og kommuner, der med fynd og klem tog alt. Kommunalreformen har sat handicapområdet i direkte konkurrence med de brede velfærdsområder; børn og ældre og folkeskolen. Det har gjort det svært. Kommunerne troede,

Befrielsen – De udviklingshæmmedes historie i Danmark

Af Bjarne Hesselbæk

Dansk Psykologisk Forlag

ISBN 978-87-7158-667-1

der var penge at hente i området og har ikke haft den nødvendige etik til at håndtere området, da det viste sig, de tog fejl. Det skyldtes blandt andet en tilbudsportal, hvor kommunerne til at starte med plattede hinanden og skruede omkostningerne hæmningsløst i vejret.

- Endelig har budgetstramningerne lagt kommunerne i en spændetrøje – fokus har været på at tilfredsstille store vælgergrupper. Og KL forsøger stadig at forringe området yderligere med talrige forsøg på at erstatte rettigheder med såkaldte tilbudsvifter. Men det er helt afgørende at fastholde rettigheder. Under forsynen havde udviklingshandicappede netop ingen rettigheder.

OM BJARNE HESSELBÆK – OG HVORFOR HAN HAR SKREVET BEFRIELSEN

- I 1972 startede jeg på Syltholmskolen lige efter, at en gruppe af lærere, pædagoger, fysioterapeuter og psykologer lavede det epokegørende forsøg, der viste, at ingen er u-underviselige. Jeg startede der som lærer. De manglede folk og mente, jeg havde kvalifikationer. Jeg kom derefter til en afdeling med 24 drenge på Rødbygård. Det var lidt en brat opvågning. Her var dagen fyldt med tvang, personale uden interesse for målgruppen, bæltefiksering og så videre. Mange år senere kom jeg til at arbejde som kommunikationschef i Socialpædagogernes Landsforbund. Det er min personlige baggrund for at skrive bogen. Og så manglede der en bog om fortællingen efter 1970, hvor Birgit Kirkebæks bog "Normaliseringens periode" jo slutter.

Staten, regionerne, kommunerne eller måske det private – viser din forskning noget om, hvem der er at foretrække som driftsherre?

- Nej, ikke hvem der er at foretrække. Men nok i hvilket regi ansvaret til dato er varetaget bedst siden 1960. Fra 1960-80, hvor det var staten, der stod for det, var det temmelig slemt. Staten havde en ubegribelig nærighed, og den lod langt hen forsynen sejle sin egen sø.

- Fra 1980-2007, hvor amterne stod i spidsen for området, nåede man længst. Det var her området flyttede sig mest. Det regionale niveau kunne bære en specialisering, kunne håndtere tingene, og her kom de udviklingshandicappede ikke i karambolage med de brede velfærdsområder. Så efter min mening var amterne dem, der klarede det bedst.

- Men,,, regionerne i dag har ikke skatteudskrivning, så det ville ikke løse problemerne at lade dem stå for området fremover. Uanset hvor dårligt jeg så end synes, kommunerne aktuelt løfter opgaverne.

Hvad viser historien er det vigtigste 'redskab' i forhold til at give mennesker med udviklingshandicap bedre livsbetingelser?

- Det er vigtigst med holdbare principper. De første kommer med Åndssvage-loven i 1959, hvor det kommer til at handle om, at åndssvage har rettigheder. Og det er afgørende. Men man har været, og er fortsat, nødt til at følge op med lovgivning og konventioner. Så principperne bliver gjort til praksis.

- Sektoransvaret gjorde, at handicapolitikken blev mainstream. DSB skal for eksempel sikre tilgængelighed. Desuden har projekter stor betydning for udviklingsarbejde – men i den rækkefølge.

- Og så må vi ikke glemme uddannelse. Det skal sikres, at der altid uddannes

kompetente mennesker – først og fremmest socialpædagoger.

Nogle gange efterlyser gamle kæmper på handicapområdet nogle nye frontløbere – nogle lidt som dem selv. Giver det mening? Mangler der fyrttårne?

- Det store problem er, at man hele tiden skaffer sig af med folk, der ved noget. Der er meget få fagligt vidende ledere tilbage i centraladministrationen. Bank-Mikkelsen vidste ting, havde en etisk baggrund, og arbejdede 40 år på området. Den slags findes ikke mere. I dag er ledere kun tre-fire år på området, så er de videre. Derfor mangler der visionære ledere. I styrelserne er lederne uddannede ledere, uden faglig indsigt og ballast.

- Jeg har stor respekt for alt, hvad de gamle kæmper har stået for. Men jeg er ikke sikker på, at de skal være så nervøse, når det gælder det praktiske lag. Jeg frygter mere det administrative lag.

Hvor står mennesker med udviklingshandicap så nu – er der håb forude?

- Der er brug for en kollektiv opfordring til, at vi igen skal til at passe på de små. At vi skal genopfinde socialpolitikken og handicapolitikken. Det kan alle bidrage til.

- Og så skal kommuner til at holde loven. Her skal staten træde i karakter – kræve at loven overholdes og give flere penge. Det er det, der skal til. Den nye regering har talt pænt om handicapområdet. Det skal den holdes fast på.

Har du opdaget noget i dit arbejde med bogen, som er kommet bag på dig?

- Ja! Statens manglende vilje og evne til at løfte sit ansvar i perioden 1960-80. Her havde den alle muligheder for at gøre noget, efter at den overtog fra de private aktører, De Kellerske Anstalter, Ø-stifterne og så videre, men den svigtede på afgørende punkter.

**DRONNINGENS
FERIEBY**

FØRSTEKLASSES FERIE UDEN FORHINDRINGER

I Dronningens Ferieby møder I enestående natur så langt øjet rækker. Feriehusene er er topmoderne, flot indrettet og rummer handi-capvenlige finesser og hjælpemidler, som gør opholdet nemt og ukompliceret.

SUPERTILBUD I MARTS

En uge for op til 5 personer, valgfri ankomst. Spar op til 1.080,-

TILBUD **kr. 2.985,-**

Nyd forårets komme med en hel uges feriehygge. Er det stadig koldt i vejret - så er det frem med strikketøjet foran brændeovnen.
Tilbuddet gælder i hele marts.

WEEKEND MED FORPLEJNING

27.-29. marts
18.-20. september
2 overnatninger

Pr. pers. **kr. 1.650,-**

En dejlig weekend hvor vi kombinerer traditionel feriehushygge med forplejning. Der er musik og dans lørdag. Prisen er inkl. forplejning.

SE MERE PÅ DRONNINGENSFERIEBY.DK

Dronningens Ferieby 1
8500 Grenaa
Tlf. 87 58 36 50

FERIE UDEN
FORHINDRINGER

Uge 29

12. JULI - 18. JULI 2020

**BLIV
SUND
OG
GLAD**

Styrk:

- ♥ livsglæden
- ♥ kreativiten
- ♥ motorikken
- ♥ sproget

og oplev fællesskabet omkring bålet.

Vi glæder os til en sjov uge!

Kun 4.300

Inklusiv kost og logi.

...i omsorgsfuldt
fællesskab med andre
udviklingshæmmede.

Tilmeld dig

allerede i dag på

97 88 83 00 eller på

www.livsstilshojkolen.dk

LIVSTILSHØJSKOLEN
DUMUM

Højbjergvej 2, Gudum, 7620 Lemvig

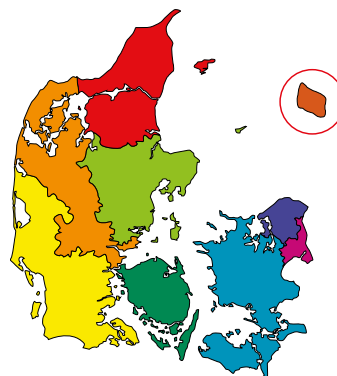
Undervisningstilbud for udviklingshæmmede

Solhjorten er et dagbehandlingstilbud med undervisning for udviklingshæmmede børn og unge, hvor der undervises efter Rudolf Steiners pædagogik.

Undervisningen tilrettelægges individuelt med udgangspunkt i bevægelse og sundhed, hvor tryghed, respekt og tillid skaber rammen for en sund og harmonisk balance.

SOLHJORTEN

Kålundsvej 24 • 3520 Farum
Tlf. 44 95 46 50 • www.solhjorten.dk

1000 - 2990

Revision 80 ApS

Taastrup Hovedgade 72, 2. sal - 2630 Taastrup
Tlf. 4352 8950 • Fax 4352 8762
revision80@revision80.dk
REGISTRERET REVISOR

FINLOW VVS A/S

TELEFON 32 51 45 59

Gasserviceabonnement med
hovedeftersyn

**Totalentrepriser på køkkener
og badeværelser**

Hornevej 13,
2770 Kastrup

www.vinrosen.dk

3700 - 3790

Myhre VVS

Aut. VVS-installatørfirma

Myhre VVS

Sandershøjvej 1 - 3782 Klemensker

mail: myhre@mail.dk

Tlf. 20 22 66 97

4000 - 4990

MIT.BYG

Vallestrupvej 40 . Hellestrup . 4300 Holbæk

Tlf. 29 78 50 98

Email: mads@mitbyg.dk

bulerdk BILER UDEN BULER

Gt. Kirkevej 11 . 4300 Holbæk
Tlf. 4017 3366
ms@bulerdk.dk

www.bulerdk.dk

5000 - 5985

Tømmergaarden 17 • 5600 Faaborg • www.faaborgcykeltaxi.dk

6000 - 6990

Faglig stolthed sikrer dig høj kvalitet

Malernes Aktieselskab Kolding sætter
holdbar kulør på facader, rum og interiør i
virksomheder, boligforeninger og hos
private i trekantområdet.

Se mere på: www.malernes.com

A78 ARKITEKTER

Vestvejen 170 1 tv
6200 Aabenraa
Tlf. 74 66 14 56
www.a78.dk

Smede- og Maskinfabrik
Håndværkervej 65 • 6700 Esbjerg

Tlf. 75 15 38 43

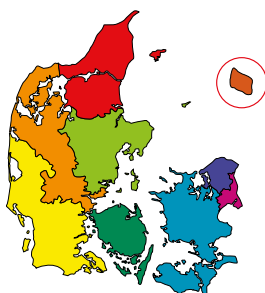
Blåvand El-Center A/S

V/ Richard Skak

Kirkevej 1 . 6857 Blåvand
75279011 – En god forbindelse
www.blavand-el.dk

El-installationer • Radio/TV • Varmepumper • Hårde Hvidevarer • Showroom

7000 - 7990

STONE TRANSLATION®

Rygaardsvej 2 - 24 • 7000 Fredericia
Mobil: +45 2616 3450
Skype: stone_translation
mail@stone-translation.com • www.stone-translation.com

coop

**Daglig
Brugsen**

JENNUM • 75 88 14 16

8000 8990

Café Pakhuset
En særlig Café
med god tid til det hele

Hverdag kl. 10 - 18.00
Navigationsgade 5, Esbo Center, tlf. 87 60 88 88
www.cafepakhuset.dk

**Vi leverer i hele Danmark
til lave nettopriser...**

Ring 7568 7300
eller bestil på hk-hornsyld-shop.dk

**Diesel og
fyringsolie**

OLIE A/S

Nørregade 28
8783 Hornsyld
www.hk-hornsyld.dk

9000 - 9990

Krogagervej 3
7200 Grindsted
Tlf. 75 32 21 44
www.guldbageren.dk

"Varmt brød fra stenvovnen -
hver dag til klokken 15"

Fleksible byggeløsninger

Med næsten 200 engagerede medarbejdere løser vi alt i byggeopgaver over hele landet i total-, hoved- eller fagentreprise...

EMR Murer & Entreprenør A/S
tlf. 76 87 08 88 • fax 76 87 08 77
emr@emr-as.dk • www.emr-as.dk
Falkvej 28 • 8766 Nørre-Snede

Den selvejende institution
HVEM • KAN
Voksen-socialt opholdssted

Teglvangenget 54 Als
9560 Hadsund
Tlf. 98 58 18 58
www.hvem-kan.dk

KREATURHANDLER
ANDERS RASMUSSEN A/S

Søbakken 12
7500 Holstebro
Tlf. 24 20 15 02
www.kreatur-handler.dk

Synonym for Vesthimmerland kommunes dagtilbud for voksne i specialområdet

GLOBEN Vesthimmerland

Frederik VII's Alle 15 • 9670 Løgstør
www.globenvesthimmerland.dk
Tlf. 99 66 95 80

KAJ BECH
Murer- og Entreprenørfirma

Mads Bjerresvej 7 • 7500 Holstebro
Tlf. 96 10 44 00 • www.kajbech.dk

VIA NOVA

Stedet hvor brugerne er i centrum

Gimsinglundvej 3-5 • 7600 Struer
7600 Struer

Hjernerystelse kan ramme alle

Kom bedst muligt videre efter en hjernerystelse!

Få gode råd om hvad man selv kan gøre og find vores gratis hjernerystelsespecjer på www.cfh.ku.dk

Ring til os og hør nærmere om vores rådgivning, træning, samtaler, priser mm

Commotio-enheden
v. Center for Hjerneskade.
Tlf. 35 32 90 06, www.cfh.ku.dk

Lisbeth Dilling er kvinden bag fire dokumentarprogrammer om livet for en gruppe unge på TV Glad. Hun håber, at programmerne giver et billede af nogle unges liv, som normalt ikke fylder ret meget i medierne. For hendes eget vedkommende har det i hvert fald været en øjenåbner at møde de unge

To verdener

Hvad ser man, hvis man stort set uden forkendskab til mennesker med udviklingshandicap igennem et år lærer otte med udviklingshandicap kende. Og prøver at finde ud af, hvad der er væsentligt i deres liv - og får dem selv til at fortælle om det?

Man kan i hvert fald blive klogere på, hvad journalist Lisbeth Dilling så, i de fire dokumentarprogrammer hun har lavet for DR. De fire programmer blev sendt lige før jul under fællestitlen "Ingen er perfekt".

DELTAGERNE

*Første afsnit: "Her møder vi Marie og hendes tvillingsøster Amalie. Amalie er ikke udviklingshæmmet som Marie, men Marie synes alligevel ikke, hun er perfekt. Michele har teaterpremiere, Tilde skal til MUS-samtale og Andreas skal lære at komme til tiden."**

De unge mennesker, der deltager i programmerne, arbejder alle eller har tilknytning til Glad. For Lisbeth Dilling var der en længere forberedelsesproces, før hun for alvor gik i gang med interviews og optagelser.

- Det hele startede med, at jeg så en forestilling af Glad Teater i Randers. Her fik jeg ideen til et program om teateret, som gik ud på at følge teaterfolkene under forberedelse til en festival. Jeg lavede en pilotoptagelse, og mine chefer var med på det, men de ville gerne se bredere på Glad. Det endte det så med, og her følger vi en gruppe unge, der er mellem 20 og 30 år.

- Jeg brugte lang tid på at orientere mig på Rentemestervej (Glads hjemmebane, red.), men også uden for. Jeg besøgte deltagerne, og fandt ud af, hvem der

Tvillingesøstre Amalie og Marie i Maries lejlighed.

Daniel og Tilde er kærestere. Men ikke så længe af gangen. Tilde synes kærligheden er svær.

”

Jeg ville lægge frem, hvad det var, der foregik, og hvad de sagde. Jeg ville ikke dømmе.

skulle være med. For det handlede jo også om, hvor godt de fortalte de historier, jeg gerne ville have med.

Da det forberedende arbejde var overstået, gik det glat med optagelserne:

- Især teaterfolkene var vant til at give udtryk for deres følelser og vant til nærværet. Så det var nemt at interviewe dem og filme.

Lisbeth Dillings tilgang var ret enkel:

- Jeg ville lægge frem, hvad det var, der foregik, og hvad de sagde. Jeg ville ikke dømmе.

TILLID

Andet afsnit: "Engang blev udviklingshæmmede tvangssteriliseret. I dag har alle ret til at få et barn, og ønsket om at finde den eneste ene og få børn fylder lige så meget for unge med udviklingshandicap,

som for alle andre. Men kan de magte forældreopgaven? I andet afsnit møder vi Heidi og Amir, som overvejer at få et barn. Marie forholder sig til sterilisation. Tilde og Daniel bliver kaldt til krisemøde, fordi deres kæresteri fylder for meget, når de er på arbejde."

Nogle af temaerne i de fire udsendelser var meget følsomme. Her kunne Lisbeth Dilling trække på sit grundige forberedelsesarbejde.

- Jo tættere på det personlige, jo flere forbehold kunne deltagerne have for at udtale sig. Så de skulle have tillid til mig. Men samtidig var jeg bekymret for, om de selv kunne sætte en grænse. Derfor var jeg også meget opmærksom på at inddrage forældre og de ordinære medarbejdere på Glad.

Ud over et par steder, hvor Lisbeth Dilling selv klippede noget ud, fordi hun

var bekymret for, om det ville udstille vedkommende, gik det imidlertid glat.

- Alle de medvirkende var glade for at fortælle deres historie. De var også meget velreflekterede. Kunne formulere svar, som kun de kan. De var tankevækkende, livsbekræftende.

Lisbeth Dilling var meget opmærksom på, at deltagerne ikke blev præsenteret som klicheen om, at mennesker med udviklingshandicap og mennesker med Downs bare er sjove, men at de har samme følelser, som vi allesammen har.

- De er vrede, rasende, frustrerede... og alt muligt andet. De er nuancerede, som du og jeg. Jeg tog dem alvorligt, og mine spørgsmål mødte dem, som jeg ville møde alle andre mennesker. Så når noget var morsomt, så var det fordi, det rent faktisk var sjovt.

Journalist Lisbeth Dilling:

Jeg har lært, at mange med udviklingshæmning lever i en verden adskilt fra resten af samfundet. Det er nærmest to forskellige verdener.

At udsendelsen på sin vis rammer den gruppe af udviklingshandicappede, der måske umiddelbart har mindre indgribende handicap, er Lisbeth Dilling helt på det rene med:

- Det her er en udsendelse om nogle af dem, der kommer og arbejder på Glad. De dårligst fungerende, som måske er helt afhængige af hjælp 24 timer i døgnet, her skulle man nok se på de forhold, de lever under, manglende ledsagelse og så videre, og angribe det på den måde. Og så ville det måske i højere grad være nødvendigt, at andre talte på den udviklingshæmmedes vegne.

EN ANDEN VERDEN

Tredje afsnit: "Mange udviklingshæmmede kæmper en hård kamp med kommunen for at få hjælp til at klare en almindelig hverdag, når de flytter hjemmefra. Michele og Julie er veninder og vil gerne flytte sammen. Men Julie er bange for at skifte kommune. Hun frygter at miste sin støtte. Andreas vil gerne flytte hjemmefra, men hans mor er bekymret for, at han ender isoleret, hvis kommunen ikke vil give ham mulighed for at bo i et bofællesskab."

Lisbeth Dilling er over et år kommet på de unges arbejdsplads og har besøgt dem hjemme i deres private omgivelser.

Hvad står stærkest i erindringen her bagefter:

- Jeg har lært, at mange med udviklingshæmning lever i en verden adskilt fra resten af samfundet. Det er nærmest to forskellige verdener. Det har rørt mig, hvor meget forældrene til de unge med udviklingshæmning kæmper for deres børn – og hele problemstillingen om, hvem skal tage deres kamp, når de ikke er her mere. Det er også lidt skræmmende. Egne problemer kommer til at stå svagt i lyset af, hvordan de kæmper.

- Men jeg har også lært, at de unge har samme drømme, som alle andre. God uddannelse, bolig, job, venner, café-besøg, et godt liv. Noget er umuligt – nogle fortæller selv, at de må parkere drømmen om børn. Men drømmene er på mange måder de samme.

ALLE KAN NOGET

Fjerde afsnit: "TV-Glad startede som verdens første tv-station for udviklingshæmmede. I dag er Glad en arbejdsplads for mennesker med og uden handicap. Marie og Janick skal til casting på en reklamefilm. I dag er det blevet mere normalt, at udviklingshæmmede får rigtige jobs som skuespillere, og de er spændte på, om de får en rolle. Jacob skal lave mad til teatrets forårsfestival, hvor skuespillerne kommer

under stort pres. Og så kan Glad fejre sit 20 års jubilæum. For alle kan noget."

Om modtagelsen af de fire programmer siger Lisbeth Dilling:

- Reaktionerne fra de medvirkende har været overvældende positive. Også fra Glad. Det, jeg har hørt fra andre, er også, at udsendelserne har været livsbekræftende. Mange aner ikke, hvordan det er at være udviklingshæmmede – det med bolig, kæreste og så videre. Jeg har ikke fået nogen sure tilbagemeldinger. Men programmerne har jo heller ikke været kontroversielle.

Lisbeth Dilling har ingen umiddelbare planer om en opfølger til "Ingen er perfekt".

**Uddrag af DR's egen omtale af afsnittet.*

” Men jeg har også lært, at de unge har samme drømme, som alle andre.

MARIE GRUBBE

§ 66-104-103-107 og STU

Guldborgsund Autismecenter

Alslevvej 25 • 4850 Stubbekøbing • Telefon 5473 2920 • www.mariegrubbeskolen.dk

Søgårdhus byder velkommen til et anderledes skoletilbud...

Livet er alt for kort og alt for vigtigt til, at du ikke får det bedste ud af det - hver dag!

Søgårdhus er godkendt til §66 og §107. Vi har intern skole og STU, der tilbyder udfarende og sejrskræftende programflader.

På Søgårdhus er der gennem en relationsorienteret og anerkendende tilgang, fokus på alle de gode kompetencer og potentialer, der bor i en hver.

Søgårdhus

Flensborg Landevej 23 - Søgård - 6200 Aabenraa - Tlf. 74 68 78 29 - www.sogaardhus.dk

Café Chaplin

Byens Bedste Brunch & Frokostbuffet

☎ 30 53 54 56

Kampergade 3
3000 Helsingør

Hold din næste fest på Café Chaplin

Hou Søsportcenter

Fuldt tilgængelige feriehuse i smukke omgivelser

www.hou-seasport.com • +45 87 81 79 99

Vi har også Danmarks bedst tilgængelige svømmehal

VANDHALLA

WHITE STARS

Hvidovre Kommunes klubtilbud til psykisk udviklingshæmmede i egen bolig samt alle kommunens bofællesskaber hedder Klub Hvid . Klub Hvid har et band – og det er White Stars - der stiller op til HGP i Slagelse med nummeret: **"Hej Gud"**

White Stars spiller som udgangspunkt kun eget materiale – med undtagelse af ganske få kopinumre - alle tekster er på dansk og musikalsk en blanding af pop rock og en anelse hiphop.

Alle tekster er skrevet af et af klubmedlemmerne – den største del af musikken er komponeret af samme medlem – til nogle kompositioner har der været deltagelse af musiklærere og til andre numre deltagelse fra andre medlemmer.

Vi er 7 medlemmer i bandet hvor af to er personale – en musiklærer og en socialpædagog.

Hvidovre Kommune
Center for Handicap og Psykiatri
Voksenhandicap
Bofællesskabet Holmelundsvej
Holmelundsvej 7, 2650 Hvidovre
Telefon: 3635 1817
lax@hvidovre.dk
holmelundsvejaldreboliger@hvidovre.dk

Hjælp til selvhjælp

Lær nye teknikker til at klare hverdagen, hvis du har svært ved at **se, høre, tale, huske** eller **læse**.

Kommunikationscentret Region Hovedstaden tilbyder specialundervisning, rådgivning og afprøvning af hjælpemidler.

Læs mere på www.komcentret.dk eller kontakt os på **45 11 46 00**.

REGION

Kommunikationscentret

WWW.HORISONTEN.DK

HELE NORDJYLLANDS
SPECIALSKOLE

LIMFJORDSSKOLEN

STU
I DØGNDRIFT

NATUR • KUNST • IDRÆT • SUNDHED • MEDIER
REJSER IND- OG UDLAND

WWW.LIMFJORDSSKOLEN.DK

UUC MAGLEMOSEN

– Alle har ret til en uddannelse –

**Tag din
STU-uddannelse
eller 10. klasse
på UUC Maglemeden
i Ballerup**

For mere info kan du gå ind på vores
hjemmeside www.maglemeden.dk
eller kontakte os for et besøg på
Tlf. 44 77 61 01

Vi er specialister på vores område

Aflastning, hjem og STU

- med omsorg,
nærvær og tryghed

Rendbjerg Favn

Telefon 69 16 05 60
mail: info@rendbjergfavn.dk

Lynhurtige besparelser

Hos Uno-X insisterer vi på, at ingen i lokalområdet
må være billigere end os. Derfor sælger vi kun billigt
brændstof, og indretter vores stationer så effektivt
som muligt, så du kan komme hurtigt videre.

KRAFTVÆRKET

Butik • Vaskeri • Galleri • Genbrug

Et socialt samlingssted i
hertet af København NV

@kraftværket
#kraftvaerket

Anes forældre havde ikke skænket det en tanke, at det kunne være demens

**Fik du læst temaet om:
Udviklingshandicap
og demens?**

Læs hele temaet på lev.dk

Ågade 27
6000 Kolding
Tlf. 75 94 56 14
suk@sukdanmark.dk

Aftenskolen for udviklingshæmmede.

Ring og rekvirer program for sommerhøjskoler, weekendkurser samt for undervisning i Kolding, Fredericia Vejle, Svendborg og Faaborg Midtfyn.

LÆRKELY

Botilbud og beskyttet værksted

Ubjergvej 2 · 6270 Tønder · Tlf. 74 72 22 21
lok@toender.dk · www.handicaptønder.dk

Center for Socialpædagogik

Bo-Liv-Job

Vordingborg Kommune

Center for Socialpædagogik Vordingborg er et af Vordingborg kommunes Bo og Aktivitetstilbud der yder støtte og vejledning samt beskæftigelsestilbud til voksne udviklings- og funktionshæmmede borgere i alle aldre. Tilbudene er pt. beliggende i Stege på Møn, samt Mern, Vordingborg, Stensved og Præstø.

Center for Socialpædagogik - Bo-Liv-Job - Vordingborg Kommune
Langgade 57 · 4780 Stege · socialpaedagogik@vordingborg.dk
www.vordingborg.dk/socialpaedagogik
Telefon: 55 36 40 80

Bosted • STU • Beskæftigelse • Praktik • Egen Bolig

Hele pakken!

Det er hvad vi tilbyder, ganske få meter fra Danmarks sydligste punkt mellem himmel & hav.

Her udvikler de unge deres kompetencer til at mestre eget liv, gennem meningsfuld læring i sociale fællesskaber. Med fokus på fællesskabets forstyrrelser, kost, motion og den indre ro, opnår de unge lyst, vilje og mod til et liv i egen bolig.

Personalet er bla. uddannet i autisme spektrum forstyrrelser og er parat med en målrettet pædagogisk indsats.

Se mere på www.toldhuset.nu

Nyhed 2019/2020
Nu med 5 udslusningsboliger

Toldhuset

For at høre mere og/eller aftale en rundvisning ring til Anne på 50701370. Vi ses i Gedser!

inge og sofie marie

BOFÆLLESSKABER I BEVÆGELSE

"Jeg vil blive gammel på Inge og Sofie Marie"

Ærtekildevej 10, 4100 Ringsted | Telefon 5767 0750
ingesofie@mariehjem.dk | mariehjem.dk/ingesofie

Tlf.: 87110090
www.multitek.dk

Branddøre Sikkerhedsdøre Ståldøre Brandporte Brandvinduer

Møllemærsk 24 • 6200 Aabenraa
Tlf. 29 66 72 41 • ieja@aabenraa.dk

www.boogaktivitet.dk

V.J. KABEL APS

Islandsvej 5 - 7900 Nykøbing M - Tlf. 9714 1822

E-mail: jj@vj kabel.dk • www.vj kabel.dk

Polyfa Consultants A/S

Rådgivningsfirma for den europæiske
forsvarsindustri. Formidler salg af materiel til
politiet og det danske forsvar.

www.polyfa.com

Knagegården

Fangelvej 51 • 5260 Odense S

Tlf. 65 96 29 59

www.knagegaarden.dk

Vi har opskriften på gode oplevelser

Lad os forkæle dig og dine gæster.

Kontakt os på tlf. 76202100

FUGLSANGCENTRET
Hotel, kursus- og konferencecenter

Botilbudet i Holsted - et godt liv, et trygt hjem

STU i Holsted

Kørekort til personbil • Håndværk og design
Kreativ linje • Kokkelinje • Medielinje
Grøn linje • Miljølinje • E-sport

Skolegade 3 • 6670 Holsted
www.botilbudet-holsted.dk
Tlf. 51 97 77 33

Alm Brand

8730 2000

Nyt projekt i Rwanda

Lev har fået et ekstra projekt på det internationale område. Denne gang er det i Rwanda, hvor Lev skal arbejde med at styrke den samlede indsats for de nuværende organisationer, som arbejder for og med personer med udviklingshandicap. Lev får tre partnere (handicaporganisationer), hvoraf Lev har samarbejdet med den ene før.

I Rwanda er udfordringen, at udviklingshandicap inkluderer CP, autisme, epilepsi og andet "der har med hjernen at gøre". Det nye projekt skal hjælpe vores partnere med at opdele målgruppen og derefter undervise personale, bestyrelse og forældre i de forskellige udviklingshandicap.

Derudover skal alle partnerne afholde fælles fortalervirksomheds-aktiviteter (advocacy) for at styrke deres interne samarbejde, udbrede kendskabet om FN's Handicapkonvention og styrke personer med udviklingshandicap og pårørende i at kræve deres ret!

Det bliver et rigtig spændende projekt, som kommer til at gøre en reel forskel for rigtig mange personer med udviklingshandicap og vores partnere.

Med projektet i Rwanda er Lev nu aktiv i seks lande. Udover Rwanda drejer det sig om Ghana, Myanmar, Uganda, Nepal og Zanzibar.

Forårsfest

Festmenu, underholdning og dansemusik!
Lev Vendsyssels store forårsfest finder i år sted fredag den 15. maj kl. 17:30-22:30.

Festmenuen består af kryddersteg m/råstegte kartofler, is og kaffe med småkager. Drikkevarer hentes og betales i baren. Under festmiddagen spiller orkesteret *GIRO 413*, som fortsætter med dansemusik frem til kl. 22:30, hvor festen slutter. Desuden er der underholdning ved *Skvalderskrål*.

Den samlede pris er 250 kr. pr. person – kvittering medbringes!
 Tilmelding sker ved indbetaling på konto: Reg.nr.: 9070 Kontonr.: 1625093801.
 Hvis I er flere, der vil sidde sammen, så lav en fælles indbetaling.

- Oplys navn, telefonnummer – og gerne mailadresse!
- Oplys antal kørestolsbrugere og antal diabetesmenuer.
- Pårørende er velkomne og skal meddele, om de vil være sammen med brugerne eller med andre pårørende.

Tilmeldingsfrist: Torsdag den 7. maj 2020. For yderligere oplysninger: Børge Jensen på tlf. 98 88 78 77 eller mail: mannaborge@gmail.com.

RETTELSE:

Lev Holbæks generalforsamling

I Lev Bladet nr. 8 2019 skrev vi et forkert vejnavn for afviklingen af Lev Holbæks generalforsamling. Generalforsamlingen afvikles således: **Onsdag den 26. februar 2020 klokken 18.00** i kantinen på VUC Holbæk, Slotshaven 5, Holbæk. På dagsordenen er ud over generalforsamling stegt flæsk og et oplæg om de grønlandske børn på Andersvænge ved tidligere landsformand Sytter Kristensen. Ønsker man at deltage i spisningen er tilmelding nødvendig. Tilmelding inden den 21. februar til Mogens på mail: mogenshansen49@gmail.com eller på tlf. 2149 5389.

Parafodbold og generalforsamling

Du kan **den 27. februar kl. 19.00** møde special olympics-træner Mogens Karlsen, når Lev Vendsyssel inviterer til foredrag og efterfølgende generalforsamling. Mogens Karlsen fortæller om sit arbejde med parafodbold og rejser og oplevelser med landsholdet.

Programmet består desuden af lidt aftensmad og generalforsamling i kredsen.

Arrangementet finder sted i Idrætscenter Vendsyssel i Vrå. På grund af spisning er tilmelding nødvendig. Tilmeldingsfrist er den 24. februar til laagerf@gmail.com. Vil du ikke spise med, kommer du bare.

Ib Poulsen i DUKHs bestyrelse

Levs næstformand Ib Poulsen er blevet udpeget til DUKHs bestyrelse af DH. Om bestyrelsesarbejdet i DUKH (Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet) siger Ib Poulsen: - Jeg vil især koncentrere arbejdet i bestyrelsen om at repræsentere de specielle behov, man har som kognitivt handicappet og pårørende med at få det rigtige tilbud, uden alt for meget bureaukrati.

Socialpædagoger og seksualitet

Et nyt speciale undersøger, hvilken viden socialpædagoger har om seksualitet i forhold til borgere med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser.

Som socialpædagog skal man tage vare på det hele menneske. Det er socialpædagogens opgave at støtte og guide borgerne i hverdagen. Og de skal hjælpe de borgere på vej, som ikke altid selv kan gennemskue regler og normer i vores samfund, eller kan vurdere, hvad der er bedst for dem selv. Også derfor bliver der lavet retningslinjer, mål, handleplaner og politikker for kost, motion, økonomi, besøg, tøjindkøb og meget mere, så arbejdet bliver ensrettet, og personalet ikke overser vigtige aspekter af det at være menneske.

Desværre bliver seksualiteten mange gange enten glemt eller gemt.

Læs specialet her:

viden.sl.dk/media/9593/socialpaedagoger-og-seksualitet.pdf

ULF skal ud og rydde op i naturen

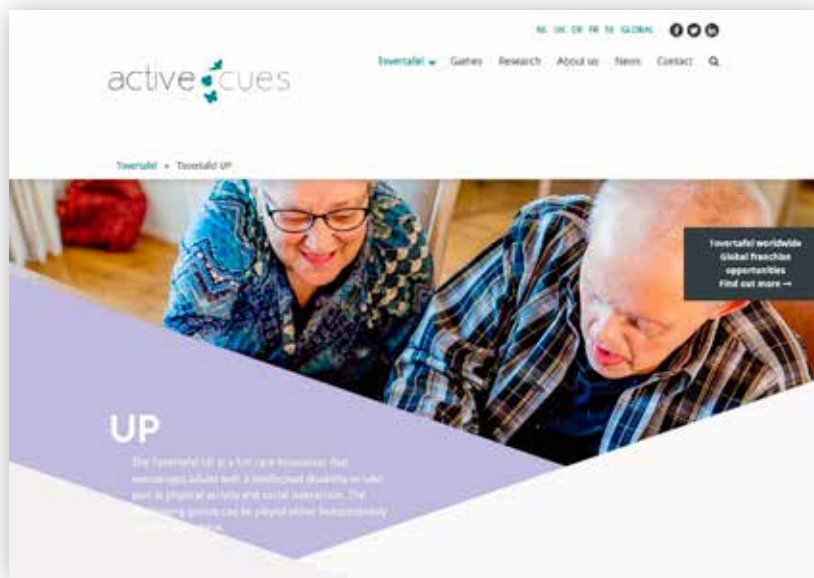
Affaldsindsamlingen er Danmarks Naturfredningsforenings årlige indsamling af affald i naturen. Hvert år deltager over 100.000 danskere frivilligt og giver naturen en hånd. I år er det den 26. april, og her deltager ULF. På affaldsdagen vil der være fælles deltagelse af medlemmer og venner af ULF rundt om i Danmark. De lokale ULF-kredse får mulighed for at stille som et samlet og synligt hold i deres lokalområde, hvor de skal samarbejde med andre frivillige, der samler ind.

Udover at rydde op i naturen har ULFs deltagelse også nogle andre formål: At arbejde med FN's verdensmål på en lettilgængelig og lavpraktisk facon. Og at demonstrere for omverdenen, at man som menneske med udviklingshandicap GODT kan tage samfundsansvar, være ressourcebevidst og udføre frivilligt arbejde, der gavner mange.

Tovertafel UP - et interaktivt spil for mennesker med udviklings- handicap

Tovertafel, der i en årrække har eksisteret i en version til demente ældre, er nu kommet i en version målrettet mennesker med udviklingshandicap. Alle spillene er udviklet for at kunne bruges til sensorisk stimulering, opmuntring til bevægelse, støtte social og emotionel udvikling samt for at udfordre de kognitive evner.

Læs mere: tovertafel.com/care-innovation-learning-disabilities/

Undervisningsordførere parate til at se på klageret til alle elever med særlige behov

Undervisningsordførere fra både rød og blå blok meldte på en lukket høring i december måned ud, at de er parate til at se på, om forældre til alle elever med særlige behov skal have ret til at klage over deres børns undervisning. Også selv om de får støtte i mindre end ni timer om ugen, skriver Folkeskolen.dk.

Men Både KL, Børne- og Kulturchefforeningen, Skolelederforeningen og Landssamrådet af PPR-chefer advarer imod at give forældre adgang til at klage til Klagenævnet for Specialundervisning. De peger på, at støtte på mindre end ni timer ofte gives i form af gruppeaktiviteter, hvor en klageadgang kan føre til et øget fokus på individualiserede indsatser og derved fjerne fokus fra de styrker og udviklingsmuligheder, der er til stede i stærke børnefællesskaber. Desuden vil skolerne få tilført en administrativ og ledelsesmæssig ekstraopgave.

Kommunekredse

Lev

- livet med udviklingshandicap

LANDSKONTOR:

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 3635 9696
E-mail: lev@lev.dk
Web: www.lev.dk

KONTOR- OG TELEFONTID:

Mandag til torsdag:
9.00-12.00 og 13.00-15.00
Fredag: 9.00-13.00
Bankkonti i AL-Bank:
5332 0245153 (gaver og bidrag)
5323 0382733 (kontingenter m.v.)

LANDSFORMAND:

Anni Sørensen
Tlf. 2628 3083
e-mail: as@lev.dk

LEV BLADET:

Nr. 1/69. årgang 2020
ISSN: 1903-7937

PROTEKTOR:

Hendes Majestæt Dronningen

MEDLEM AF:

Inclusion International
NSR – Nordisk Samarbejdsråd

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Anni Sørensen

REDAKTION:

Anni Sørensen, Arne Ditlevsen,
Emma Borello, Hans Andersen,
Lars Ege, Thomas Gruber,
Thomas Holberg og Clavs Sylvest

FORSIDEFOTO:

Alex Tran

STOF TIL BLADET SENDES TIL:

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 3635 9696
Telefax: 3635 9697
E-mail: redaktion@lev.dk
Indsendte bidrag afspejler ikke
nødvendigvis Levs holdninger.

DEADLINE:

Lev 2 2020 udkommer primo april.
Deadline er den 1. marts.
Lev 3 2020 udkommer medio maj.
Deadline er den 10. april.

ANNONCEKSPEDITION:

FL Reklame
Damgårdsvvej 46, Gram
8660 Skanderborg
Tel. 8793 3786
Email: fl@flreklame.dk

OPLAG: 8.000 stk.

LAYOUT OG TRYK:

Synergi Reklamebureau Webbureau

LEVS RÅDGIVNINGSTJENESTE:

Mandag, tirsdag, onsdag: 10.00-12.00.
Ring på tlf. 8038 0888.
Lev betaler samtalen.
E-mail: raadgivningen@lev.dk

MANGLENDE LEVERING AF BLAD:

Hvis du ikke har modtaget
Lev Bladet så send en mail til
redaktion@lev.dk. Så vil vi sørge for,
at bladet bliver eftersendt til dig.

Assens/Middelfart/Nordfyn

Ingrid Rasmussen
Tlf. 2321 8754
e-mail: ingrid-rasmussen@outlook.com

Billund

Mette Andersen
Tlf. 2870 3091
e-mail: flintemarken@gmail.com

Bornholm

Henrik Stilling
Tlf. 2617 0829
e-mail: henrik.stilling@levbornholm.dk

Djursland

Heidi Vølcker
Tlf. 8752 9130
e-mail: heidi@djfh.dk

Dragør/Tårnby

Tina Greve
Tlf. 6071 4705
e-mail: tina-greve@hotmail.com

Egedal

Birgitte Wachter (kontaktperson)
e-mail: egedal@kreds.lev.dk

Esbjerg/Fanø

Dorte Højriis Thomsen
Tlf. 5230 8771
e-mail: levesbjergfano@gmail.com

Favrskov/Skanderborg

Lone Thykær
Tlf. 8691 1070
e-mail: thykeer@webspee.dk

Faxe/Vordingborg/Stevns

Winnie Lindner Pedersen
Tlf. 2945 8313
e-mail: winnie_lindner@mail.tele.dk

Fredensborg/Hørsholm/Rudersdal

Flemming Sundt
Tlf. 2572 1707
e-mail: flemmingsundt@gmail.com

Frederiksberg

Kirsten Bartroff
Tlf. 3146 9287
e-mail: kirsten.bartroff@kreds.lev.dk

Frederikssund

Anita Stockholm
Tlf. 2112 4004
e-mail: anita@mertzit.dk

Furesø

Sine Holm
Tlf. 4498 4454
e-mail: sine.holm@biomerieux.com

Fåborg-Midtfyn/Ærø

Ulla Stick
Tlf. 6268 1987
e-mail: ulla.stick.kredslev@mail.dk

Gentofte

Jens Christian Pedersen
Tlf. 3968 2056
e-mail: jcpedersen@gmail.com

Gladsaxe

Alice Rasmussen (kontaktperson)
Tlf. 3969 5852
e-mail: alice.rasmus@webspeed.dk

Greve

Allan Jørgensen
Tlf. 4390 8963
e-mail: allan_joergensen@mail.dk

Haderslev

Solvej Laugesen
Tlf. 7484 1665
e-mail: solvej1954@gmail.com

Hedensted/Horsens

Karen Nygaard
Tlf. 2134 2570
e-mail: karen@bkvejle.dk

Helsingør

Jacob Svendsen
Tlf. 2021 4162
e-mail: jacob.svendsen@pol.dk

Herlev

Malene Hyldekrog
Tlf. 2467 3179
e-mail: malene@hyldekrog.dk

Hillerød/Allerød

Frank Ulmer Jørgensen
Tlf.: 3012 8889
e-mail: frank@ulmer.dk

Holbæk

Mogens Hansen
Tlf. 2149 5389
e-mail: mogenshansen49@gmail.com

Høje Taastrup

Erik Petersen
Tlf. 2211 3430
e-mail: svane1@post11.tele.dk

Kalundborg

Søren Hansen
Tlf. 5950 7416
e-mail: sdh@dbmail.dk

Kerteminde

Jens-Arne Hansen
Tlf. 2044 5318
e-mail: jens.hansen@3f.dk

Kolding

Inge Stausholm
Tlf. 3083 8162
e-mail: inge@istausholm.dk

København

Steen Stavngaard
Tlf. 3066 6596
e-mail: steen.stavngaard@gmail.com

Køge

Claus Nielsen
Tlf. 5628 3428
e-mail: claus.e.nielsen@gmail.com

Lolland-Falster

Conny Krogh
Tlf.: 2162 8191
e-mail: conny@kroghvinrejsler.dk

Morsø

Villy Lauridsen
Tlf. 4033 5961
e-mail: lauridsen.1@mail.dk

Nyborg

Ole Skovsbøll
Tlf. 4029 6097
e-mail: skovsboell@hotmail.com

Odder/Samsø

Tom Møller Jensen
Tlf. 3020 9133
e-mail: tom.m.jensen@gmail.com

Odense

Jon Boje Jensen
Tlf. 6166 5496
e-mail: jonbojensen@gmail.com

Odsherred

Dorthe Pedersen
Tlf. 2120 8284
e-mail: dorthe.pedersen2@hotmail.com

Randers

Vitus Jordan
Tlf. 2448 4180
e-mail: vitusjordan@gmail.com

Ringsted

Karl Østergaard Hansen
Tlf. 6150 1840
e-mail: lev.ringsted@gmail.com

Roskilde/Lejre

Bruno Sander Nielsen
Tlf. 4632 5432
e-mail: bsn@biogas.dk

Rødovre

Tom Olsen
Tlf. 2021 3651
e-mail: tom-riechmann@post.tele.dk

Silkeborg

Peter Sørensen
e-mail: ps@pcworks.dk

Skive

Inge-Lise Pedersen
Tlf. 2466 5917 / 2033 7751
e-mail: fthoft@webspeed.dk

Slagelse/Sorø

Gitte Larsen
Tlf. 2853 1309
e-mail: gla@attheweb.dk

Solrød

Vakant

Svendborg/Langeland

Frank E. Jensen
Tlf. 6222 1490
e-mail: edelberg@stofanet.dk

Sønderborg

Finn Schmidt (kontaktperson)
Tlf. 2532 0805
e-mail: fluefinn43@gmail.com

Tønder

Jens Ellekjær
Tlf. 7472 4094
e-mail: je@kreds.lev.dk

Varde

Ole Lennart
Tlf. 2170 0359
e-mail: familien-lennart@mail.dk

Vejle

Karin Runge Hansen
Tlf. 2328 2662
E-mail: karin.runge@outlook.dk

Vejle

Vibeke Denert
e-mail: vdenert@gmail.com

Vendsyssel

Fridolin Laager
Tlf. 6146 8087
e-mail: laagerf@gmail.com

Vestegnen

Niels Tobiasen
Tlf. 2420 1624
email: lev.vestegnen@kreds.lev.dk

Vestjylland

Poul-Erik Jensen
Tlf. 2873 8405
e-mail: pej@lev-vestjylland.dk

Viborg

Susanne B. Andersen
Tlf. 2822 0596
e-mail: susannebandersen5@gmail.com

Aabenraa

Calle Bork Thams
e-mail: callethams@gmail.com

Aalborg/Himmerland

Anders Hind
e-mail: hindanders@gmail.com

Aarhus

Anne Kjeld Pedersen
Tlf. 2546 2978
e-mail: anne.kjeld.pedersen@gmail.com

Angelmanforeningen i Danmark

Lene S. Kongpetsak
Tlf. 5380 0284
e-mail: formand@angelmanforening.dk
www.angelman.dk

Danske Døvblindfødtes Forening

Vibeke Faurholt
Tlf. 9885 4332
e-mail: faurholt@mail.tele.dk
www.ddbf.info

Dansk Forening for

Tuberøs Sclerose

Liselotte W. Andersen
Tlf. 8627 7714
e-mail: brandersen@webspeed.dk
www.tsdanmark.dk

Den danske CDG-forening

Pia Seitzberg
Tlf. 4634 1546
e-mail: johnnymadsen@email.dk
www.cdg.dk

Handicappede børn og unge uden diagnose

Anja Grevinge
Tlf. 6178 0508
e-mail: formand@hbud.dk
www.hbud.dk

Landsforeningen for Rubinstein-Taybi Syndrom

Karin Kirkedal Hansen
Tlf. 7569 5559
e-mail: rts.danmark@gmail.com
www.rubinstein-taybisyndrom.dk

UniqueDanmark

Brian Schack
e-mail: formand@uniquedanmark.dk
www.uniquedanmark.dk

Kristelig Handicapforening

Thomas Bjerg Mikkelsen
Tlf. 8741 0138
e-mail: formand@k-h.dk
www.k-h.dk

Smith-Magenis Syndrom Forening

Charlotte Munk
Tlf. 2072 0817
e-mail: skovager9@gmail.com
www.smith-magenis.dk

Landsforeningen Downs Syndrom

Grete Fält-Hansen
Tlf. 6013 0724
e-mail: gretefalt@downssyndrom.dk
www.downssyndrom.dk

Landsforeningen for Fragilt X syndrom

Eva Bryld
Tlf. 2349 0317
e-mail: formand@fragiltx.dk
www.fragiltx.dk

Dansk Forening for Williams Syndrom

e-mail: formand@williamssyndrom.dk
www.williamssyndrom.dk

Landsforeningen for Prader-Willi Syndrom

Jytte Helgogaard
Tlf. 2167 1299
e-mail: jyttehelgogaard@tdcads1.dk
www.prader-willi.dk

Landsforeningen for Sotos Syndrom

Jesper Overgaard Andersen
Tlf. 2029 2176
e-mail: sotos@outlook.dk
www.sotosyndrom.dk

Landsforeningen Rett Syndrom

Louise Lund
E-mail: louise@rett.dk

ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund

Lars Gjermandsen
Tlf. 7572 4688
Mobilnr. 2517 0088
e-mail: ulf@ulf.dk
www.ulf.dk

Copyright:

Lev må gerne kopieres og på anden måde anvendes, hvis kilden tydeligt angives.

Et eksemplar af den pågældende publikation bedes tilsendt Levs redaktion.
ISSN 1903-7937

Værkstedet Elmegade

Værkstedet Elmegade er et beskyttet værksted under Ny Vejen Kommune, og vi beskæftiger 28 medarbejdere. Vi bestræber os på, at tilbyde et inspirerende og udviklende arbejdsmiljø med mange forskellige arbejdsopgaver.

De medarbejdere på Værkstedet Elmegade, der ønsker det, har mulighed for, via et målrettet praktikforløb i en virksomhed, at opkvalificere sig, så deres færdigheder/kompetencer passer til et særligt job med løntilskud på det ordinære arbejdsmarked.

Pt. har vi 14 medarbejdere i skånejob udover de 28 medarbejdere der er på Værkstedet Elmegade.

Vi tager mange forskellige arbejdsopgaver ind, og vi er altid åbne over for, at tilpasse produktionen til de nye opgaver.

Vi kan kontaktes på:

Tlf. 7996 5085 / fax 7536 5880 eller på mail maj@vejenkom.dk
Værkstedet Elmegade, Elmegade 12, 6600 Vejen.

Søndersborg

SAABU

Søndersborg Kommune
Bosager 2 · 6400 Sønderborg
Tlf. 27 90 62 70

Aktivitets – og beskæftigelsestilbud

for voksne udviklingshæmmede i dagtimerne.

HATTEN
Hvam Aktivitets Tilbud

Få en god og aktiv hverdag med indhold.

Hatten ligger i landlige omgivelser med masser af plads til aktiviteter både ude og inde.

Aktiviteter tilpasset individuelle behov, f.eks.: Cykelture, Svømning, ridning, værksteder, oplevelser, samvær, sanserum, praktik i forskellige jobs.

Tlf. Margit N. Skov 42460301 eller Poul Møller 42430101
Hvamvej 101, Gl. Hvam, 9620 Aalestrup

www.hattenhvam.dk. Kontakt: info@hattenhvam.dk

ARKITEKT- & BYGGEFIRMA

ARKITEKTER M.A.A.

Marselis Boulevard 43 • 8000 Aarhus C
Tlf. 86 76 00 75 • Fax 86 76 37 75

Lorry Transport Service

V. Emil Lorry Nielsen

www.lorrytransport.dk
Tlf. 20 72 43 06

Huginsvej 8 • 3400 Hillerød

Tlf. 48 17 27 02

www.scancon.dk

el-installationer
sikringsanlæg
procesanlæg
kommunikation
arbeitsbelysning
solceller

electricom
el-installation og kommunikation

Asnæsvej 1A · Kalundborg · Tlf. 5951 0380 · www.electricom.dk

LOGO VISITKORT IDENTITET
BREVLINE ANNONCERING
EMBALLAGE WEBDESIGN
MAGASINPRODUKTION KATALOGER
TRYKSAGER
PRODUKTDESIGN OG MEGET MERE...

HEIBERG GRAFISK
casperheiberg.dk

Logistik Centralen A/S

Professionel transport
og lagerhåndtering

Telehøjen 6 • 5220 Odense SØ
Tlf. 70 27 85 11 • www.logistikcentralen.dk

SOCIALPÆDAGOGERNE

Søren Frichs Vej 42 C • 8230 Åbyhøj

Tlf. 72 48 63 00

E-mail: ouestjylland@sl.dk

Alex Andersen Ølund A/S

Vi kører for det grønne erhverv!

Logistikvej 25 • 5250 Odense SV
Tlf. 66 18 81 97 • www.alex-andersen.dk

Handicapcenter Fyn

Handicapcenter Fyn tilbyder bolig, samvær og aktiviteter til mennesker med funktionsnedsættelse. Centeret har en anerkendende tilgang til den faglige udvikling, pædagogikken, samarbejdet og ledelsen. Handicapcenter Fyn kan oprette særforanstaltninger og enkelmandsprojekter, hvis det efterspørges.

Handicapcenter Fyn

Tlf: 9944 1000 • hcf@rsyd.dk
Skaboeshusevej 92 • 5800 Nyborg

Afdelinger: Grejsdalen • Engbo • Skærehaven • Skovhuse
Nordlys • Låddenhøj • Børnehusene Stjernen

Grydelapper I/S

Privat beskyttet beskæftigelse

Slotshaven 5 • 4300 Holbæk
Tlf. 59 48 03 62

Boformen Gaia

Præstevænget 3A • 9320 Hjallerup
Tlf. 98 28 30 20 • www.gaiabo.dk

Carsten Christensen • Mobil 4062 4410

Fuglsang Allé 32 • 7000 Fredericia • Tlf. 7550 3103
e-mail: cc@ccbiler.dk • www.ccbiler.dk

STU i Kolding er fyldt med muligheder

Uddannelsen har tre linjer med hver sit fokus:

- Medier, IT & Teknik
- Værksted, Viden & Samfund
- Praktisk hånddelag, Idræt & Natur

De fleste er også i praktikforløb på virksomheder, og vi har et tæt samarbejde med bl.a. jobcentret, så alle kommer bedst muligt videre efter STU'en.

STU'en er en del af CSV Kolding, Tlf.: 79 79 29 99, mail: csv@kolding.dk, web: www.csv.dk

JEG ER UNG OG HAR
UDVIKLINGSHÆMNING - KAN
DET OVERHOVEDET LADE SIG
GØRE, AT JEG FÅR
EN FORSIKRING?

JEG BOR I ET
BOFÆLLESSKAB, ER DET
SÅ MULIGT AT FÅ EN
FORSIKRING, DER IKKE KOSTER
FOR MEGET?

JEG HAR ET HANDICAP,
SÅ DERFOR ER DER INGEN
FORSIKRINGSSELSKABER, DER
VIL FORSIKRE MIG.

NÅR MAN ER
UDVIKLINGSHANDICAPPET,
SÅ HJÆLPER KOMMUNEN DA
MED EN FORSIKRING,
GØR DEN IKKE?

HVAD KAN DER SKE I
MIT LIV, SOM GØR, AT DET
ER NØDVENDIGT, AT JEG
FÅR EN FORSIKRING?

Forsikring

- er det overhovedet noget for mig?

Er dette tanker, du kan nikke
genkendende til?

Så kunne HANDI Forsikrings-
service være en god mulighed
for at få svar på dine spørgs-
mål om forsikring.

Vi tilbyder forskellige
forsikringsmuligheder til
mennesker med udviklings-
hæmning og andre handicap.

Ring til os og hør nærmere.

CODAN **HANDI**
Forsikringservice

HANDI Forsikringservice
Tlf. 3635 9640

Mandag - torsdag
kl. 9-12 og kl. 13-15
Fredag kl. 9-13

Email: handi@lev.dk
handiforsikringservice.dk